

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΜΕΛΕΤΩΝ & ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Έργο: « Συντήρηση-επισκευή αθλητικών εγκαταστάσεων
ΔΕ Αντιρρίου»

Πηγή χρηματοδότησης:
Αρ. Μελέτης : 11/2022

Κωδικός CPV: 452212290-5
Προϋπολογισμός : 133.292,03 Ευρώ

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

Άρθρο 1° - Αντικείμενο συγγραφής

Η παρούσα ειδική συγγραφή υποχρεώσεων αναφέρεται στην εκτέλεση του έργου «Συντήρηση-επισκευή αθλητικών εγκαταστάσεων ΔΕ Αντιρρίου», το οποίο θα κατασκευασθεί στις Τοπικές Κοινότητες Αντιρρίου, Ρίζας, Μολυκρείου και Άνω Πλατανίτη. Εφαρμόζονται οι παρακάτω όροι :

Άρθρο 2° - Ισχύουσες διατάξεις

Για την ανάθεση του έργου και την εκτέλεση της σύμβασης και του έργου θα ισχύσουν οι διατάξεις του Ν.4412/2016 (ΦΕΚ147/Α/2016) "Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Τα Συμβατικά Τεύχη και η σειρά ισχύος τους, σε περίπτωση ασυμφωνίας των όρων τους, καθορίζονται στην Διακήρυξη.

Άρθρο 3° – Εγγύηση καλής εκτέλεσης

Για την «Εγγύηση καλής εκτέλεσης», ισχύουν οι διατάξεις του άρθ.72 του Ν4412/2016, σύμφωνα με το οποίο, το ύψος της καθορίζεται σε ποσοστό 5% επί της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης εκτός ΦΠΑ και κατατίθεται μέχρι και την υπογραφή του συμφωνητικού. Ο χρόνος ισχύος της εγγύησης καλής εκτέλεσης πρέπει να είναι μεγαλύτερος κατά τρεις (3) τουλάχιστον μήνες από το άθροισμα της συμβατικής προθεσμίας, της οριακής προθεσμίας και του χρόνου υποχρεωτικής συντήρησης του έργου, σύμφωνα με το άρθρο 171 και τα έγγραφα της σύμβασης.

Η εγγύηση καλής εκτέλεσης καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής στην περίπτωση παραβίασης, από τον ανάδοχο, των όρων της σύμβασης, όπως αυτή ειδικότερα ορίζει.

Σε περίπτωση τροποποίησης της σύμβασης κατά το άρθρο 132, περί τροποποίησης συμβάσεων κατά τη διάρκειά τους, η οποία συνεπάγεται αύξηση της συμβατικής αξίας, ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να καταθέσει μέχρι και την υπογραφή της τροποποιημένης σύμβασης, συμπληρωματική εγγύηση καλής εκτέλεσης το ύψος της οποίας ανέρχεται σε ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%), επί του ποσού της αύξησης της αξίας της σύμβασης.

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών μπορεί να καθορίζεται όριο ποσοστού έκπτωσης, πάνω από το οποίο ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίζει, επιπλέον της εγγύησης καλής εκτέλεσης του έργου, πρόσθετη εγγύηση, κλιμακωτά αυξανόμενη βάσει του ποσοστού έκπτωσης.

Για την «Εγγύηση αντικατάστασης δεκάτων» ισχύουν οι διατάξεις του άρθ.152, §12 του Ν4412/2016, σύμφωνα με το οποίο το ύψος της καθορίζεται σε πέντε τοις εκατό (5%) της αξίας των εργασιών που εκτελέστηκαν.

Άρθρο 4° - Σύμβαση

Για την κατασκευή του έργου υπογράφεται σχετική σύμβαση από τον εκπρόσωπο του Δήμου Ναυπακτίας και τον εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπο του αναδόχου του έργου, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 105 και 135 του Ν.4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Φ.Ε.Κ. 147/Τεύχος Α'/08-08-2016).

Κατά την υπογραφή του συμφωνητικού ο ανάδοχος δηλώνει την έδρα του και την ακριβή διεύθυνσή του και μέχρι την πλήρη εκκαθάριση της εργολαβικής σύμβασης κάθε μεταβολή των στοιχείων αυτών δηλώνεται υποχρεωτικά και χωρίς καθυστέρηση στη διευθύνουσα υπηρεσία, διαφορετικά κάθε κοινοποίηση που γίνεται στην παλαιότερη διεύθυνση που έχει δηλώσει ο ανάδοχος, επιφέρει όλα τα νόμιμα αποτελέσματά της.

Ο ανάδοχος, κατά τον ίδιο παραπάνω χρόνο, δηλώνει εγγράφως για την παραλαβή των εγγράφων εξουσιοδοτημένο προς τούτο πρόσωπο, κάτοικο της έδρας της διευθύνουσας υπηρεσίας, το οποίο εγκρίνεται από τη διευθύνουσα υπηρεσία. Η δήλωση του αναδόχου συνοδεύεται από δήλωση και του εξουσιοδοτούμενου προσώπου ότι αποδέχεται τον γενόμενο διορισμό του και κάθε κοινοποίηση προς αυτόν θεωρείται ότι γίνεται προς τον ανάδοχο. Η αντικατάσταση του προσώπου αυτού είναι δυνατή με ανάλογη εφαρμογή της παραπάνω διαδικασίας και ισχύει μόνο μετά την αποδοχή του νέου προσώπου από τη διευθύνουσα υπηρεσία. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία έχει πάντοτε το δικαίωμα να ζητά την αντικατάστασή του, αν αυτός αρνηθεί την παραλαβή εγγράφων ή

απουσιάζει συστηματικά από την έδρα του ή γενικά κριθεί ακατάλληλος και στην περίπτωση αυτή ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να ορίσει χωρίς καμία καθυστέρηση νέο εξουσιοδοτημένο πρόσωπο.

Κατά την υπογραφή της σύμβασης κατασκευής έργου, επανυπολογίζονται, σε συνδυασμό με την έκπτωση, οι προβλεπόμενες δαπάνες για το φόρο προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.), την αναθεώρηση και γενικά οτιδήποτε προβλέπεται πέραν της δαπάνης κατασκευής του έργου.

Αν δεν πραγματοποιηθεί η υπογραφή της σύμβασης με κανέναν από τους προσφέροντες η διαδικασία ανάθεσης ματαιώνεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 106 του Ν.4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Φ.Ε.Κ. 147/Τεύχος Α'/08-08-2016).

Άρθρο 5° – Ευθύνη του αναδόχου για εφαρμογή της μελέτης του έργου

Ο ανάδοχος είναι υπεύθυνος ώστε το έργο και οι σχετικές προς αυτό εργασίες θα γίνουν σύμφωνα με την εγκεκριμένη μελέτη και τις τροποποιήσεις, που θα κρίνονται απαραίτητες κατά την εκτέλεση, όπου αυτές επιτρέπονται, πάντα ύστερα από αρμόδια έγκριση και σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4412/16 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Φ.Ε.Κ. 147/Τεύχος Α'/08-08-2016).

Ο ανάδοχος υποχρεούται για ότι δεν φαίνεται ακριβώς, είτε στα σχέδια, είτε στον προϋπολογισμό και τους όρους αυτής της συγγραφής να ζητά και να παίρνει έγκαιρα τις γραπτές οδηγίες της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας.

Όλες γενικά οι εργασίες που καθορίζονται στα σχέδια, την προμέτρηση και τον προϋπολογισμό, καθώς και όσες νέες χρειασθούν να γίνουν, εννοούνται πλήρεις, χωρίς να χρειάζονται καμία συμπλήρωση για να εκπληρώσουν τον σκοπό για τον οποίο προορίζονται. Στις τιμές του τιμολογίου και του προϋπολογισμού, θεωρείται ότι περιλαμβάνεται κάθε δαπάνη και αποζημίωση που είναι απαραίτητη για την πλήρη και σωστή λειτουργία του έργου, έστω και αν δεν αναφέρεται λεπτομερώς στο τιμολόγιο και στην συγγραφή υποχρεώσεων.

Ο Δήμος Ναυπακτίας μπορεί να εκτελέσει ορισμένες εργασίες απολογιστικά, ή με αυτεπιστασία ή και να προμηθευτεί ορισμένα υλικά, χωρίς καμία υποχρέωση για αποζημίωση του αναδόχου. Τις εργασίες και τα υλικά αυτά τα καθορίζει αποκλειστικά ο Δήμος Ναυπακτίας. Ειδικά για έργα υδρεύσεως, ο Δήμος Ναυπακτίας μπορεί να προμηθεύσει στον ανάδοχο τους σωλήνες που χρειάζονται για το έργο.

Άρθρο 6° - Ο Επιβλέπων

Η επίβλεψη κατασκευής του έργου γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 136 του Ν.4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Φ.Ε.Κ. 147/Τεύχος Α'/08-08-2016) και σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ 3 του Π.Δ.437/1981. Η διευθύνουσα υπηρεσία ορίζει, ως επιβλέπων, τεχνικό υπάλληλο που θα παρακολουθεί το έργο και γενικά θα προβαίνει σε κάθε νόμιμη ενέργεια για την καλή και έγκαιρη εκτέλεση των έργων. Παρακολουθεί και ελέγχει την ποιότητα και ποσότητα των εργασιών και γενικά να τηρούνται οι όροι της σύμβασης και της παρούσας συγγραφής από τον ανάδοχο.

Εάν κατά τη διάρκεια της κατασκευής του έργου και μετά από αυτή μέχρι της οριστικής παραλαβής, ο επιβλέπων κρίνει ότι η κατασκευή του έργου ή τμήματος αυτού δεν πληροί τους όρους της σύμβασης ή το έργο έχει ελαττώματα το αναφέρει αμέσως στη Διευθύνουσα Υπηρεσία και αυτή αφού διαπιστώσει κατόπιν επιθεώρησης τα ελαττώματα αυτά απευθύνει στον ανάδοχο ειδική διαταγή σχετικά με την αποκατάσταση τους μέσα σε εύλογη προθεσμία ή το ποσοστό μείωσης της αμοιβής του αναδόχου για τις αντίστοιχες εργασίες και πιθανόν και την εκτέλεση ορισμένων εργασιών για τον περιορισμό των ελαττωμάτων σύμφωνα με το άρθρο 159 του Ν.4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Φ.Ε.Κ. 147/Τεύχος Α'/08-08-2016).

Ο Ανάδοχος οφείλει να επιτρέπει ελεύθερα την είσοδο στον επιβλέποντα και σε όλους τους εντεταλμένους για την επίβλεψη του έργου υπαλλήλους της Υπηρεσίας, όπως επίσης και στους συμβούλους, που τυχόν θα χρησιμοποιήσει η Υπηρεσία για να τη συνδράμει και για όποιον άλλο η Υπηρεσία αποφασίσει να δώσει σχετική έγκριση σύμφωνα με το άρθρο 138 παρ 14 του Ν.4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Φ.Ε.Κ. 147/Τεύχος Α'/08-08-2016).

Το ότι η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου Ναυπακτίας επιβλέπει το έργο δεν απαλλάσσει τον ανάδοχο από οποιαδήποτε ευθύνη, που προκύπτει από τις συμβατικές του υποχρεώσεις ή και τους ισχύοντες νόμους, διατάξεις κ.λ.π., ούτε εξασθενίζει τις πλήρεις και αποκλειστικές ευθύνες του και υποχρεώσεις του που επιτάσσουν οι όροι της διακήρυξης δημοπρασίας, της παρούσας Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.), της Τεχνικής Περιγραφής και των λοιπών Τευχών Δημοπράτησης.

Άρθρο 7° – Προθεσμία – Ποινικές ρήτρες

Ο ανάδοχος, με την επιφύλαξη του άρθρου 5 της παρούσης, υποχρεούται να αρχίσει τις εργασίες αμέσως μετά την υπογραφή της σύμβασης και να αποπερατώσει όλες τις συμβατικές του εργασίες σε συνολική προθεσμία **δέκα (10) μηνών**, που αρχίζει όπως ορίζεται στο άρθρο 7 του Π.Δ. 171/87 «Όργανα που αποφασίζουν ή γνωμοδοτούν και ειδικές ρυθμίσεις σε θέματα έργων που εκτελούνται από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) και άλλες σχετικές διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. 194/Τεύχος Α'/22-09-1999) και στο άρθρο 147 του Ν.4412/16 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Φ.Ε.Κ. 147/Τεύχος Α'/08-08-2016).

Είναι δυνατόν να δοθεί στον ανάδοχο παράταση προθεσμίας περαίωσης των συμβατικών εργασιών, εφ' όσον αυτή δεν οφείλεται σε αποκλειστική υπαιτιότητα του αναδόχου και με την προϋπόθεση ότι αυτή θα εγκριθεί από την Προϊσταμένη Αρχή, ύστερα από αίτημα του αναδόχου και από θετική εισήγηση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, όπως ορίζεται στο άρθρο 147 του Ν.4412/16 «Δημόσιες

Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Φ.Ε.Κ. 147/Τεύχος Α'/08-08-2016).

Μετά την παρέλευση της παραπάνω προθεσμίας ή της ενδεχόμενης παράτασης εφ' όσον δεν έχουν περατωθεί όλες οι εργασίες ο ανάδοχος θα υπόκειται σε ποινική ρήτρα, όπως ορίζεται στο άρθρο 148 του Ν.4412/16 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Φ.Ε.Κ. 147/Τεύχος Α'/08-08-2016) και στην συνέχεια μπορεί να κυρηχθεί έκπτωτος με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 160 του Ν.4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Φ.Ε.Κ. 147/Τεύχος Α'/08-08-2016).

Άρθρο 8° - Μελέτες

Με την εγκατάσταση του αναδόχου στο έργο θα του παραδοθούν από την Διευθύνουσα Υπηρεσία τα σχέδια και στοιχεία που περιέχονται στους φακέλους οριστικών μελετών που εγκρίθηκαν με σχετικές αποφάσεις του Υπουργείου Δημοσίων Έργων ή Περιφερειακών Υπηρεσιών ή άλλων υπηρεσιών. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να συμμορφωθεί με τα οριζόμενα στο άρθρο 7 της παρούσας Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.).

Γενικά πριν από την έναρξη των χωματουργικών εργασιών, ο ανάδοχος υποχρεούται να επαληθεύσει την ακρίβεια των στοιχείων των μελετών (έλεγχος διατομών κ.λ.π.) δια τοπογραφικών εργασιών που θα εκτελεστούν με δαπάνες του και σε συνεννόηση με την υπηρεσία.

Οι τυχόν πρόσθετες υψομετρικές αφετηρίες (REPERs) για την πυκνωση του υπάρχοντος υψομετρικού δικτύου θα τοποθετηθούν σε σταθερό (ανυποχώρητο) έδαφος. Επίσης ο έλεγχος του υψομετρικού συσχετισμού των REPERs της μελέτης θα πρέπει να τηρεί τις απαιτήσεις ακρίβειας των κειμένων διατάξεων.

Ανεξάρτητα από τις μελέτες αυτές ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να λάβει όλα τα στοιχεία που είναι αναγκαία για την εκτέλεση των έργων και τη σύνταξη των επιμετρήσεων και επιπλέον να συντάξει τις μελέτες :

- α. Ικριωμάτων και ξυλοτύπων.
- β. Αντιστήριξης αγωγών σε λειτουργία.
- γ. Εργοταξιακής σήμανσης ημέρας και νύκτας.
- δ. Γεφύρωσης προσωρινών σκαμάτων με φύλλα λαμαρίνας.
- ε. Εργοταξιακής περίφραξης σε δημόσιους χώρους.
- στ. Εργοταξιακού ηλεκτροφωτισμού σε κοινόχρηστους χώρους.
- ζ. Τοιχίσκων στατικού ύψους (δηλ. ύψους από την άνω στάθμη του θεμελίου μέχρι την στέψη) όχι μεγαλύτερη από 1,5 μ.
- η. Σύνταξη τοπογραφικών διαγραμμάτων τομών, λήψης υψομετρικών στοιχείων κλπ στην οδό, τα τεχνικά, τους δανειοθάλαμους κ.λ.π..

θ. Μετάθεσης αγωγών Οργανισμών Κοινής Ωφελείας, αγωγών κοινοτικών δικτύων αρδευτικών αυλάκων και αγωγών που ανήκουν σε κοινότητα ή ιδιώτη ή συνεταιρισμό, εφόσον απαιτούνται.

ι. Συμπλήρωσης ή και μικρής έκτασης τροποποιήσεις μελετών που χορηγεί η υπηρεσία.

ια. Εγκαρσιών προς τον άξονα της οδού σχετών από αόπλους ή οπλισμένους τσιμεντοσωλήνες μέχρι διαμέτρου 1,40 μ. σύμφωνα με τύπους της υπηρεσίας μετά των πτερυγοτόχων.

ιβ. Αποκατάστασης ή μετατιθέμενων περιφράξεων και μανδροτόχων.

ιγ. Προσωρινών έργων αντιπλημμυρικής προστασίας του έργου, των γύρω χώρων και περιοχής παροχέτευσης ομβρίων και λοιπών έργων που θα απαιτηθούν κατά την εκτέλεση των εργασιών κατασκευής του έργου.

ιδ. Τρόπου δανειοληψίας από χειμάρρους σε εκπλήρωση της επιταγής να εναρμονίζεται η δανειοληψία με τις υδραυλικές απαιτήσεις (συμπεριλαμβάνεται και τυχόν σύνταξη μελέτη διευθετήσεως που τυχόν ήθελε απαιτήσει η Περιφέρεια για την έγκριση δανειοληψίας και φυσικά μόνον για την περιοχή δανειοληψίας).

ιε. Ανασασάλωσης της οριστικής μελέτης της οδού.

ιζ. Κυκλοφοριακή μελέτη με σήμανση (οριζόντια και κατακόρυφη) την οποία θα υποβάλλει προς έγκριση στις αρμόδιες υπηρεσίες για να λάβει τις σχετικές κανονιστικές αποφάσεις πριν την εκτέλεση των σχετικών εργασιών.

Επίσης είναι υποχρεωμένος να εκτελέσει και κάθε μελετητική εργασία που περιλαμβάνουν οι όροι του τιμολογίου, τα άρθρα της Γενικής Συγγραφής Υποχρεώσεων (Γ.Σ.Υ.) και αυτής της Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.).

Για όλες τις παραπάνω μελέτες και εργασίες δεν θα καταβληθεί στον ανάδοχο αμοιβή δεδομένου ότι η σχετική δαπάνη έχει περιληφθεί ανηγμένα κατά τη μόρφωση της προσφοράς του, στις τιμές μονάδος των κάθε είδους εργασιών.

Άρθρο 9° - Ειδικές υποχρεώσεις του αναδόχου

Στις υποχρεώσεις του αναδόχου που δεν συνεπάγεται ιδιαίτερη αμοιβή περιλαμβάνονται :

α. Όλες οι δαπάνες που μνημονεύονται στους γενικούς όρους του τιμολογίου.

β. Η προμήθεια, κατασκευή, τοποθέτηση, συντήρηση και εν καιρώ καθαίρεση και αποκομιδή όλων των προστατευτικών κατασκευών των περιφραγμάτων του εργοταξίου και της προσωρινής σήμανσης κατά το στάδιο της εκτέλεσής του έργου, όπως αναφέρεται στο άρθρο 16 της Γενικής Συγγραφής Υποχρεώσεων (Γ.Σ.Υ.) και στο άρθρο 10 της παρούσας Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.).

γ. Η τοποθέτηση πινακίδων με την αναγραφή της επωνυμίας του έργου κ.λ.π. σύμφωνα με το άρθρο 18 της παρούσας Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.).

δ. Οι κάθε είδους μελέτες που αναφέρονται αναλυτικά στο άρθρο 8 της παρούσας Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.).

ε. Τα έξοδα εργαστηριακών ελέγχων που θα προκύψουν από την συνεργασία του αναδόχου με αναγνωρισμένα εργαστήρια.

ζ. Οι μελέτες σύνθεσης σκυροδέματος που θα συντάξει ο ανάδοχος όπως και οι οποιεσδήποτε άλλες δοκιμές σκυροδεμάτων. Επίσης οι εργαστηριακές εξετάσεις και μελέτες σύνθεσης των ασφαλικών σκυροδεμάτων. Η κατασκευή και συντήρηση των κάθε είδους εργοταξιακών οδών που θα χρειασθούν για την εκτέλεση των εργασιών που προβλέπονται στην παρούσα σύμβαση. Επίσης οι τυχόν δαπάνες μίσθωσης χώρου ή αγοράς των αναγκαίων εδαφικών λωρίδων για την κατασκευή αυτών των εργοταξιακών δρόμων. Διευκρινίζεται εδώ ότι η υπηρεσία δεν αναλαμβάνει καμία δέσμευση να εξασφαλίσει στον ανάδοχο καμία διευκόλυνση ή κάλυψη δαπάνης σχετιζόμενη με οδούς προσπέλασης, ανεξάρτητα από τις δυσκολίες που μπορεί να προκύψουν από την έλλειψη τους, ο δε ανάδοχος σε περίπτωση έλλειψής τους είναι υποχρεωμένος να προσαρμόσει την τεχνολογία, τα μέσα, τα προγράμματα κλπ. στις δεδομένες τοπικές συνθήκες προκειμένου να εκτελεστεί η εργασία ανεξάρτητα από τις τυχόν επιπλέον δαπάνες για τις οποίες η Υπηρεσία δεν θα του αναγνωρίσει καμία αποζημίωση.

η. Επίσης ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος με δαπάνες του, να εξασφαλίσει τους αναγκαίους δανειοθαλάμους, λατομεία, αποθεσιοθαλάμους προσωρινής και οριστικής απόθεσης καταλλήλων ή ακαταλλήλων υλικών καθώς και τους χώρους εργοταξιακών εγκαταστάσεων. Η υπηρεσία δεν θα ορίσει θέσεις λήψης υλικών για οποιαδήποτε εργασία. Την αρμοδιότητα και υπευθυνότητα έχει αποκλειστικά και μόνον ο ανάδοχος. Η χρήση όμως των υλικών θα γίνεται μόνον κατόπιν εγκρίσεως της υπηρεσίας. Διευκρινίζεται ότι η Υπηρεσία δεν θα αναγνωρίσει καμία καθυστέρηση ή τροποποίηση του προγράμματος ή καταβολή αποζημίωσης σχετιζόμενη με τέτοια προβλήματα. Παράλληλα για τις αποθέσεις θεωρείται αυτονόητο ότι θα γίνονται σε θέσεις και κατά τρόπο που να μην δημιουργούν προβλήματα στο περιβάλλον και να έχουν την έγκριση των αρμοδίων Αρχών της επίβλεψης.

θ. Η εφαρμογή με πασσάλωση της χάραξης στο έδαφος ή η αναπασσάλωση στο έδαφος των κάθε είδους έργων. Επισημαίνεται ότι με την έννοια αναπασσάλωση θεωρείται και η εξαρχής πασσάλωση στα τμήματα που ο άξονας έχει υπολογισθεί αναλυτικά χωρίς να έχει πασσαλωθεί στο έδαφος.

ι. Η τυχόν αναγκαία πύκνωση υψομετρικών αφετηριών (REPERs) που θα τοποθετηθούν σε σταθερό (ανυποχώρητο) έδαφος. Επίσης ο έλεγχος του υψομετρικού συσχετισμού των REPERs της μελέτης που θα πρέπει να τηρούν τις απαιτήσεις ακρίβειας των κειμένων διατάξεων. Ο έλεγχος αυτός θα γίνει αμέσως μετά την εγκατάσταση του αναδόχου στο έργο.

Όλες οι δαπάνες για την εκπλήρωση των παραπάνω υποχρεώσεων του αναδόχου ή άλλων που προβλέπονται ρητά στο άρθρο 7 και 8 της Γενικής Συγγραφής Υποχρεώσεων (Γ.Σ.Υ.) και των λοιπών όρων δημοπράτησης καταβάλλονται από τον ανάδοχο και θεωρούνται ότι έχουν ληφθεί υπόψη στις τιμές προσφοράς για την εκτέλεση του έργου.

Οι χρόνοι για την εκπλήρωση των ειδικών υποχρεώσεων όπως οι απαιτούμενοι χρόνοι για τις απαντήσεις ή εγκρίσεις της Υπηρεσίας, συμπεριλαμβάνονται στις κατά το άρθρο προθεσμίες εκτέλεσης του έργου.

Ο ανάδοχος πρέπει να μεριμνήσει για την τήρηση στο εργοτάξιο όλων των διατάξεων που απαιτούνται από το νόμο για την εφαρμογή των επιβαλλομένων μέτρων ασφαλείας σε όλη την διάρκεια εκτέλεσης του έργου (όπως αναφέρετε στο άρθρο 10 της παρούσας Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.)

Άρθρο 10° - Απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο¹. (Απόφαση Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων ΔΙΠΑΔ/οικ./369/15-10-2012)

Ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση για την τήρηση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, των διατάξεων και κανονισμών για την πρόληψη ατυχημάτων στο προσωπικό του, ή στο προσωπικό του φορέα του έργου, ή σε οποιονδήποτε τρίτο, ώστε να εξαλειφονται ή να ελαχιστοποιούνται οι κίνδυνοι ατυχημάτων ή επαγγελματικών ασθενειών κατά την φάση κατασκευής του έργου : Π.Δ.305/96 (αρθ.7-9), Ν.4412/16 (αρθ.138 παρ.7), Ν.3850/101 (αρθ.42).

Να λαμβάνει μέτρα προστασίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στο Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (Σ.Α.Υ.), όπως αυτό ρυθμίζεται με τις αποφάσεις του (τ.) Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. : ΔΙΠΑΔ/οικ.177/2-3-01, ΔΕΕΠΠ/85/14-5-01 και ΔΙΠΑΔ/οικ.889/27-11-02, στο χρονοδιάγραμμα των εργασιών, καθώς και τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις ή άλλες αναγκαίες αναπροσαρμογές των μελετών κατά τη φάση της μελέτης και της κατασκευής του έργου : Ν.4412/16 (αρθ.138 παρ.8 και αρθ.378).

Να επιβλέπει ανελλιπώς την ορθή εφαρμογή των μέτρων ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων, να τους ενημερώνει / εκπαιδεύει για την αναγκαιότητα της τήρησης των μέτρων αυτών κατά την εργασία, να ζητά τη γνώμη τους και να διευκολύνει τη συμμετοχή τους σε ζητήματα ασφάλειας και υγείας : Π.Δ.1073/81 (αρθ.111), Π.Δ.305/96 (αρθ.10,11), Ν.3850/10 (αρθ.42- 49).

Για την σωστή εφαρμογή της παρ.γ στους αλλοδαπούς εργαζόμενους, είναι αυτονόητο ότι η γνώση από αυτούς της ελληνικής γλώσσας κρίνεται απαραίτητη ώστε να μπορούν να κατανοούν την αναγκαιότητα και τον τρόπο εφαρμογής των μέτρων ασφάλειας και υγείας (εκτός ειδικών περιπτώσεων όπου τμήμα ή όλο το έργο έχει αναλάβει να κατασκευάσει ξένη εξειδικευμένη εταιρεία).

3. Σύμφωνα με τα προαναφερόμενα της παρ. 2, ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί τα ακόλουθα :

3.1 Εκ των προτέρων γνωστοποίηση - Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας (Σ.Α.Υ.) - Φάκελος Ασφάλειας Υγείας (Φ.Α.Υ.) και συγκεκριμένα :

- α. Να διαβιβάσει στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας πριν από την έναρξη των εργασιών, την εκ των προτέρων γνωστοποίηση, προκειμένου για εργοτάξιο με προβλεπόμενη διάρκεια εργασιών που θα υπερβαίνει τις 30 εργάσιμες ημέρες και στο οποίο θα ασχολούνται ταυτόχρονα περισσότεροι από 20 εργαζόμενοι ή ο προβλεπόμενος όγκος εργασίας θα υπερβαίνει τα 500 ημερομίσθια : Π.Δ.305/96 (αρθ.3 παρ. 12 και 13). Η γνωστοποίηση καταρτίζεται σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ του άρθρου 12 του Π.Δ.305/96.
- β. Να ακολουθήσει τις υποδείξεις / προβλέψεις των Σ.Α.Υ. - Φ.Α.Υ. τα οποία αποτελούν τμήμα της τεχνικής μελέτης του έργου (οριστικής ή εφαρμογής) σύμφωνα με το Π.Δ.305/96 (αρθ.3 παρ.8) και την ΥΑ ΔΕΕΠΠ/οικ/85/2001 του (τ.) Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. η οποία ενσωματώθηκε στο Ν.4412/16 (αρθ.138 παρ.8 και αρθ.378).
- γ. Να αναπτύξει, να προσαρμόσει και να συμπληρώσει τα Σ.Α.Υ. - Φ.Α.Υ. της μελέτης (τυχόν παραλήψεις που θα διαπιστώσει ο ίδιος ή που θα του ζητηθούν από την Υπηρεσία), σύμφωνα με την μεθοδολογία που θα εφαρμόσει στο

έργο ανάλογα με την κατασκευαστική του δυσκολία, τις ιδιαιτερότητές του, κλπ (μέθοδος κατασκευής, ταυτόχρονη εκτέλεση φάσεων εργασιών, πολιτική ασφάλειας, οργάνωση, εξοπλισμός, κλπ).

- δ. Να αναπροσαρμόσει τα Σ.Α.Υ. – Φ.Α.Υ. ώστε να περιληφθούν σε αυτά εργασίες που θα προκύψουν λόγω τροποποίησης της εγκεκριμένης μελέτης και για τις οποίες θα απαιτηθούν τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία, μέτρα ασφάλειας και υγείας : Π.Δ.305/96 (αρθ.3 παρ.9) και Υ.Α. ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9) του (τ.) Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., η οποία ενσωματώθηκε στο Ν.4412/16 (αρθ.138 παρ.7 και αρθ.378).
- ε. Να τηρήσει τα Σ.Α.Υ. – Φ.Α.Υ. στο εργοτάξιο, κατά την εκτέλεση του έργου : Π.Δ.305/96 (αρθ.3 παρ.10) και Υ.Α. ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9Δ) του (τ.) Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και να τα έχει στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών.

στ. Συμπληρωματικές αναφορές στο Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας (Σ.Α.Υ.) και στο Φάκελο Ασφάλειας Υγείας (Φ.Α.Υ.).

Το Σ.Α.Υ. αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για τους εργαζόμενους και για τα άλλα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρίσκονται στο εργοτάξιο κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου.

Αντίστοιχα ο Φ.Α.Υ. αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για όσους μελλοντικά ασχοληθούν με τη συντήρηση ή την επισκευή του έργου.

1. Το περιεχόμενο του Σ.Α.Υ. και του Φ.Α.Υ. αναφέρεται στο Π.Δ.305/96 (αρθ.3 παρ.5-7) και στις Υ.Α. : ΔΙΠΑΔ/οικ/177/2001 (αρθ.3) και ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9) του (τ.) Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., η οποία ενσωματώθηκε στο Ν.4412/16 (αρθ.138 και αρθ.378).
2. Η υποχρέωση εκπόνησης Σ.Α.Υ. προβλέπεται σύμφωνα με το Π.Δ.305/96 (αρθ.3 παρ.4), όταν:
 - α. Απαιτείται Συντονιστής στη φάση της μελέτης, δηλ. όταν θα απασχοληθούν περισσότερα του ενός συνεργεία στην κατασκευή.
 - β. Οι εργασίες που πρόκειται να εκτελεστούν ενέχουν ιδιαίτερους κινδύνους : Π.Δ.305/96 (αρθ.12 παράρτημα II).
 - γ. Απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας.
 - δ. Για την έναρξη των οικοδομικών εργασιών, επιβάλλεται με ευθύνη του κυρίου ή του έχοντος νόμιμο δικαίωμα: θεώρηση του σχεδίου και του φακέλου ασφάλειας και υγείας (Σ.Α.Υ., Φ.Α.Υ.) του έργου από την αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ.1 εδάφιο α' του Ν.4030/2011 (Φ.Ε.Κ. 249/Α/25-11-2011) και την αρ. πρωτ. 10201/27-3-2012 εγκύκλιο του Ειδ. Γραμματέα του Σ.Ε.Π.Ε..
3. Ο Φ.Α.Υ. καθιερώνεται ως απαραίτητο στοιχείο για την προσωρινή και την οριστική παραλαβή κάθε Δημόσιου Έργου : Υ.Α. ΔΕΕΠΠ/οικ.433/2000 του (τ.) Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., η οποία ενσωματώθηκε στο Ν.4412/16 (αρθ.170 και αρθ.172).
4. Μετά την αποπεράτωση του έργου, ο Φ.Α.Υ. φυλάσσεται με ευθύνη του Κυρίου του Έργου και το συνοδεύει καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του : Π.Δ.305/96 (αρθ.3 παρ.11) και Υ.Α. ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9Δ) του (τ.) Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε..
5. Διευκρινίσεις σχετικά με την εκπόνηση του Σ.Α.Υ. και την κατάρτιση του Φ.Α.Υ. περιλαμβάνονται στην ΕΓΚΥΚΛΙΟ 6 με αρ. πρωτ. ΔΙΠΑΔ/οικ/215/31-3-2008 του (τ.) Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.

3.2 **Ανάθεση καθηκόντων σε τεχνικό ασφαλείας, γιατρό εργασίας – τήρηση στοιχείων ασφάλειας και υγείας**

Ο ανάδοχος υποχρεούται :

- α. Να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας αν στο έργο απασχολήσει λιγότερους από 50 εργαζόμενους σύμφωνα με το Ν.3850/10 (αρθ.8 παρ.1 και αρθ.12 παρ.4).
- β. Να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, αν απασχολήσει στο έργο 50 και άνω εργαζόμενους, σύμφωνα με το Ν.3850/10 (αρθ.8 παρ.2 και αρθ.4 έως 25).
- γ. Τα παραπάνω καθήκοντα μπορεί να ανατεθούν σε εργαζόμενους στην επιχείρηση ή σε άτομα εκτός της επιχείρησης ή να συναφθεί σύμβαση με τις Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης ή να συνδυαστούν αυτές οι δυνατότητες.

Η ανάθεση καθηκόντων σε άτομα εντός της επιχείρησης γίνεται εγγράφως από τον ανάδοχο και αντίγραφο της κοινοποιείται στην τοπική Επιθεώρηση Εργασίας, συνοδεύεται δε απαραίτητα από αντίστοιχη δήλωση αποδοχής : Ν.3850/10 (αρθ.9).

- δ. Στα πλαίσια των υποχρεώσεων του αναδόχου καθώς και των : τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, εντάσσεται και η υποχρεωτική τήρηση στο εργοτάξιο, των ακόλουθων στοιχείων :
 1. Γραπτή εκτίμηση προς τον ανάδοχο, από τους τεχνικό ασφαλείας και ιατρό εργασίας, των υφισταμένων κατά την εργασία κινδύνων για την ασφάλεια και την υγεία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν ομάδες εργαζομένων που εκτίθενται σε ιδιαίτερους κινδύνους Ν.3850/10 (αρθ.43 παρ.1α και παρ.3-8).
 2. Βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας στο οποίο θα αναγράφουν τις υποδείξεις τους ο Τεχνικός ασφαλείας και ο γιατρός εργασίας Ν.3850/10 (αρθ.14 παρ.1 και αρθ.17 παρ.1).

Ο ανάδοχος υποχρεούται να λαμβάνει ενυπόγραφα γνώση των υποδείξεων αυτών.

Το βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας σελοδομετρείται και θεωρείται από την αρμόδια επιθεώρηση εργασίας.

Αν ο ανάδοχος διαφωνεί με τις γραπτές υποδείξεις και συμβουλές του τεχνικού ή του ιατρού εργασίας (Ν.3850/10 αρθ.20 παρ.4), οφείλει να αιτιολογεί τις απόψεις του και να τις κοινοποιεί και στην Επιτροπή Υγείας και Ασφάλειας (Ε.Υ.Α.Ε.) ή στον εκπρόσωπο των εργαζομένων των οποίων η σύσταση και οι αρμοδιότητες προβλέπονται από τα άρθρα 4 και 5 του Ν.3850/10.

Σε περίπτωση διαφωνίας η διαφορά επιλύεται από τον επιθεωρητή εργασίας και μόνο.
 3. Βιβλίο ατυχημάτων στο οποίο θα περιγράφεται η αιτία και η περιγραφή του ατυχήματος και να το θέτει στη διάθεση των αρμόδιων αρχών Ν.3850/10 (αρθ.43 παρ.2β).

Τα μέτρα που λαμβάνονται για την αποτροπή επανάληψης παρόμοιων ατυχημάτων, καταχωρούνται στο βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας.

Ο ανάδοχος οφείλει να αναγγέλλει στις αρμόδιες επιθεωρήσεις εργασίας, στις πλησιέστερες αστυνομικές αρχές και στις αρμόδιες υπηρεσίες του ασφαλιστικού οργανισμού στον οποίο υπάγεται ο εργαζόμενος όλα τα εργατικά ατυχήματα εντός 24 ωρών και εφόσον πρόκειται περί σοβαρού τραυματισμού ή θανάτου, να τηρεί αμετάβλητα όλα τα στοιχεία που δύναται να χρησιμεύσουν για εξακρίβωση των αιτιών του ατυχήματος Ν.3850/10 (αρθ.43 παρ.2α).

4. Κατάλογο των εργατικών ατυχημάτων που είχαν ως συνέπεια για τον εργαζόμενο ανικανότητα εργασίας μεγαλύτερη των τριών εργάσιμων ημερών Ν.3850/10 (αρθ.43 παρ.2γ).

5. Ιατρικό φάκελο κάθε εργαζόμενου Ν.3850/10 (αρθ.18 παρ.9).

3.3 Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (Η.Μ.Α.)

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (Η.Μ.Α.), όταν απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας, πριν την έναρξη των εργασιών στο εργοτάξιο σύμφωνα με το Π.Δ.305/96 (αρθ.3 παρ.14) σε συνδυασμό με την Υ.Α. 130646/1984 του (τ.) Υπουργείου Εργασίας. Το ΗΜΑ θεωρείται, σύμφωνα με την παραπάνω Υ.Α., από τις κατά τόπους Δ/νσεις, Τμήματα ή Γραφεία Επιθεώρησης Εργασίας και συμπληρώνεται από τους επιβλέποντες μηχανικούς του αναδόχου και της Δ/νουσας Υπηρεσίας, από τους υπόχρεους για την διενέργεια των τακτικών ελέγχων ή δοκιμών για ό,τι αφορά τα αποτελέσματα των ελέγχων ή δοκιμών, από το αρμόδιο όργανο ελέγχου όπως ο επιθεωρητής εργασίας, κλπ : Π.Δ.1073/81 (αρθ.113), Ν.1396/83 (αρθ.8) και την Εγκύκλιο 27 του (τ.) Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. με αρ.πρωτ. ΔΕΕΠΠ/208/12-9-2003.

3.4 Συσχετισμός Σχεδίου Ασφάλειας Υγείας (Σ.Α.Υ.) και Ημερολογίου Μέτρων Ασφάλειας (Η.Μ.Α.)

Για την πιστή εφαρμογή του Σ.Α.Υ. κατά την εξέλιξη του έργου, πρέπει αυτό να συσχετίζεται με το Η.Μ.Α. Στα πλαίσια του συσχετισμού αυτού, να σημειώνεται στο Η.Μ.Α. κάθε αναθεώρηση και εμπλουτισμός του Σ.Α.Υ. και επίσης σε ειδική στήλη του, να γίνεται παραπομπή των αναγραφόμενων υποδείξεων / διαπιστώσεων στην αντίστοιχη σελίδα του Σ.Α.Υ..

Με τον τρόπο αυτό διευκολύνεται και επιτυγχάνεται ο στόχος της πρόληψης του ατυχήματος.

4. Απαιτούμενα μέτρα ασφαλείας και υγείας κατά την εκτέλεση όλων των εργασιών στο εργοτάξιο.

4.1 Προετοιμασία εργοταξίου - Μέτρα Ατομικής Προστασίας (Μ.Α.Π.)

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο, κατά την εκτέλεση όλων των εργασιών, τα παρακάτω μέτρα ασφαλείας και υγείας :

- α. Την ευκρινή και εμφανή σήμανση και περίφραξη του περιβάλλοντα χώρου του εργοταξίου με ιδιαίτερη προσοχή στη σήμανση και περίφραξη των επικίνδυνων θέσεων : Π.Δ.105/95, Π.Δ.305/96 (αρθ.12 παραρτ. IV μέρος Α, παρ. 18.1).
- β. Τον εντοπισμό και τον έλεγχο προϋπαρχουσών της έναρξης λειτουργίας του εργοταξίου ηλεκτρικών εγκαταστάσεων και εκτροπή τυχόν υπαρχόντων εναερίων ηλεκτροφόρων αγωγών έξω από το εργοτάξιο, ώστε να παρέχεται προστασία στους εργαζόμενους από τον κίνδυνο ηλεκτροπληξίας : Π.Δ.1073/81 (αρθ.75-79), Π.Δ.305/96 (αρθ.12 παραρτ. IV μέρος Β, τμήμα II, παρ.2).
- γ. Τη σήμανση των εγκαταστάσεων με ειδικούς κινδύνους (αγωγοί ατμών θερμών, υγρών ή αερίων κλπ) και τα απαιτούμενα μέτρα προστασίας των εργαζομένων από τους κινδύνους των εγκαταστάσεων αυτών : Π.Δ.1073/81 (αρθ.92 - 95), Π.Δ.305/96 (αρθ.12, παραρτ. IV μέρος Α, παρ.6).
- δ. Τη λήψη μέτρων αντιμετώπισης εκτάκτων καταστάσεων όπως : κατάρτιση σχεδίου διαφυγής - διάσωσης και εξόδων κινδύνου, πυρασφάλεια, εκκένωση χώρων από τους εργαζόμενους, πρόληψη - αντιμετώπιση πυρκαγιών & επικίνδυνων εκρήξεων ή αναθυμιάσεων, ύπαρξη πυροσβεστήρων, κ.λ.π. : Π.Δ.1073/81 (αρθ. 92-96), Π.Δ.305/96 (αρθ.12, παραρτ. IV μέρος Α, παρ.3, 4, 8-10), Ν.3850/10 (αρθ.30, 32, 45).
- ε. Την εξασφάλιση παροχής πρώτων βοηθειών, χώρων υγιεινής και υγειονομικού εξοπλισμού (ύπαρξη χώρων πρώτων βοηθειών, φαρμακείου, αποχωρητηρίων, νιπτήρων, κ.λ.π.) : Π.Δ.1073/81 (αρθ.109,110), Ν.1430/84 (αρθ.17,18), Π.Δ.305/96 (αρθ.12 παράρτ. IV μέρος Α, παρ.13, 14).
- στ. Την εξασφάλιση της δωρεάν χορήγησης Μέσων Ατομικής Προστασίας (Μ.Α.Π.) στους εργαζόμενους όπως : προστατευτικά κράνη, μπότες ασφαλείας, φωσφορίζοντα γιλέκα, ολόσωμες ζώνες ασφαλείας, γυαλιά, κλπ, εφόσον τους ενημερώσει εκ των προτέρων σχετικά με τους κινδύνους από τους οποίους τους προστατεύει ο εξοπλισμός αυτός και τους δώσει σαφείς οδηγίες για τη χρήση του : Π.Δ.1073/81 (αρθ.102-108), Ν.1430/84 (αρθ.16-18), Κ.Υ.Α. Β.4373/1205/93 και οι τροποπ. αυτής Κ.Υ.Α. 8881/94 και Υ.Α. οικ.Β.5261/190/97, Π.Δ.396/94, Π.Δ.305/96 (αρθ.9,παρ.γ).

4.2 Εργοταξιακή σήμανση – σηματοδότηση, συστήματα ασφαλείας, φόρτωση -εκφόρτωση – εναπόθεση υλικών, θόρυβος, φυσικοί, χημικοί παράγοντες κ.λ.π.

Ο ανάδοχος υποχρεούται :

- α. Να προβεί στην κατάλληλη σήμανση και σηματοδότηση, με σκοπό την ασφαλή διέλευση των πεζών και των οχημάτων από την περιοχή κατασκευής του έργου, σύμφωνα με :
 - Την Υ.Α. αριθ. ΔΜΕΟ/Ο/613/16-2-2011 του τ.ΥΠΥΜΕΔΙ: «Οδηγίες Σήμανσης Εκτελούμενων Έργων» (ΟΜΟΕ-ΣΕΕΟ, τεύχος 7).
 - Τη Κ.Υ.Α. αριθ.6952/14-2-2011 του τ.ΥΠΕΚΑ και τ.ΥΠΥΜΕΔΙ «Υποχρεώσεις και μέτρα για την ασφαλή διέλευση των πεζών κατά την εκτέλεση εργασιών σε κοινόχρηστους χώρους πόλεων και οικισμών που προορίζονται για την

κυκλοφορία πεζών».

- Τις διατάξεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας : Ν.2696/99 (αρθ. 9 – 11 και αρθ.52) και την τροπ. αυτού : Ν.3542/07 (αρθ. 7-9 και αρθ.46).

- β. Να τηρεί τις απαιτήσεις ασφάλειας που αφορούν σε εργασίες εναπόθεσης υλικών στις οδούς, κατάληψης τμήματος οδού και πεζοδρομίου : Ν.2696/99 (αρθ.47,48) και η τροπ. αυτού: Ν.3542/07 (αρθ.43,44).
- γ. Να συντηρεί και να ελέγχει τακτικά τη λειτουργία των συστημάτων ασφαλείας και να τηρεί τις απαιτήσεις ασφάλειας των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, των φορητών ηλεκτρικών συσκευών, των κινητών προβολέων, των καλωδίων τροφοδοσίας, των εγκαταστάσεων φωτισμού εργοταξίου, κλπ : Π.Δ.1073/81 (αρθ.75-84), Π.Δ.305/96 (αρθ.8.δ και αρθ.12, παραρτ.ΙV μέρος Α, παρ.2), Ν.3850/10 (αρθ.31,35).
- δ. Να προβεί στα απαραίτητα μέτρα ασφάλειας που αφορούν σε εργασίες φόρτωσης, εκφόρτωσης, αποθήκευσης, στοίβασης, ρίψης και μεταφοράς υλικών και άλλων στοιχείων : Π.Δ.216/78, Π.Δ.1073/81 (αρθ.85-91), Κ.Υ.Α. 8243/1113/91 (αρθ.8), Π.Δ.305/96 [αρθ. 8 (γ, ε, στ, ζ) και αρθ.12 παραρτ. ΙV μέρος Α παρ.11 και μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.4], Ν.2696/99 (αρθ.32) και η τροπ. αυτού : Ν.3542/07 (αρθ.30).
- ε. Να τηρεί μέτρα προστασίας των εργαζομένων που αφορούν :
 - α) κραδασμούς : Π.Δ.176/05, β) θόρυβο : Π.Δ.85/91, Π.Δ.149/06, γ) προφυλάξεις της οσφυϊκής χώρας και της ράχης από χειρωνακτική διακίνηση φορτίων : Π.Δ.397/94, δ) προστασία από φυσικούς, χημικούς και βιολογικούς παράγοντες : Ν.3850/10 (άρθ. 36-41), Π.Δ.82/10.

4.3 Μηχανήματα έργων / Εξοπλισμοί εργασίας - αποδεικτικά στοιχεία αυτών.

Οι εξοπλισμοί εργασίας χαρακτηρίζονται και κατατάσσονται ως μηχανήματα έργων Π.Δ.304/00 (αρθ.2).

- α. Ο ανάδοχος οφείλει να ελέγχει τη σωστή λειτουργία και τον χειρισμό των μηχανημάτων (χωματουργικών και διακίνησης υλικών), των ανυψωτικών μηχανημάτων, των οχημάτων, των εγκαταστάσεων, των μηχανών και του λοιπού εξοπλισμού εργασίας (ζώνες ασφαλείας με μηχανισμό ανόδου και καθόδου, κυλιόμενα ικρίωματα, φορητές κλίμακες, κ.λ.π.) : Π.Δ.1073/81 (αρθ.17, 45-74), Ν.1430/84 (αρ.11-15), Π.Δ.31/90, Π.Δ.499/91, Π.Δ.395/94 και οι τροπ. αυτού: Π.Δ.89/99, Π.Δ.304/00 και Π.Δ.155/04, Π.Δ.105/95 (παραρτ. ΙX), Π.Δ.305/96 (αρθ.12 παραρτ.ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.7 - 9), Κ.Υ.Α. 15085/593/03, Κ.Υ.Α. αρ.Δ13ε/4800/03, Π.Δ.57/10, Ν.3850/10 (αρ. 34, 35).
- β. Τα μηχανήματα έργων σύμφωνα με το Π.Δ.305/96 (αρθ.12 παραρτ.ΙV, μέρος Β', τμήμα ΙΙ, παρ.7.4 και 8.5) και το Π.Δ.304/00 (αρθ.2), πρέπει να συνοδεύονται από τα εξής στοιχεία :
 - 1. Πινακίδες αριθμού κυκλοφορίας
 - 2. Άδεια κυκλοφορίας
 - 3. Αποδεικτικά στοιχεία ασφάλισης.
 - 4. Αποδεικτικά πληρωμής τελών κυκλοφορίας (χρήσης)
 - 5. Άδειες χειριστών μηχανημάτων σύμφωνα με το Π.Δ.305/96 (αρθ.12, παραρτ. ΙV, μέρος Β', τμήμα ΙΙ, παρ. 8.1.γ και 8.2) και το Π.Δ.89/99 (παραρτ. ΙΙ, παρ.2.1).
Σημειώνεται ότι η άδεια χειριστού μηχανήματος συνοδεύει τον χειριστή.
 - 6. Βεβαίωση ασφαλούς λειτουργίας του εξοπλισμού εργασίας (ορθή συναρμολόγηση - εγκατάσταση, καλή λειτουργία) και αρχείο συντήρησης αυτού στο οποίο θα καταχωρούνται τα αποτελέσματα των ελέγχων σύμφωνα με το Π.Δ.89/99 (αρθ. 4α παρ.3 και 6).
 - 7. Πιστοποιητικό επανελέγχου ανυψωτικού μηχανήματος, οδηγίες χρήσης, συντήρησης και αντίστοιχο βιβλίο συντήρησης και ελέγχων αυτού σύμφωνα με την Κ.Υ.Α. 15085/593/03 (αρθ.3 και αρθ.4. παρ.7).

5. Νομοθετήματα που περιέχουν πρόσθετα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο, τα οποία τηρούνται κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος των εργασιών του εκτελούμενου έργου.

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο, πέρα από τα προαναφερόμενα, πρόσθετα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας, κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος των εργασιών του εκτελούμενου έργου.

Τα εν λόγω απαιτούμενα μέτρα αναφέρονται στα παρακάτω νομοθετήματα:

5.1 Κατεδαφίσεις.

Ν.495/76, Π.Δ.413/77, Π.Δ.1073/81 (αρθ.18 -33, 104), Κ.Υ.Α. 8243/1113/91 (αρθ.7), Υ.Α. 31245/93, Ν.2168/93, Π.Δ.396/94 (αρθ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), Υ.Α. 3009/2/21-γ/94, Υ.Α. 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής : Υ.Α. Φ.6.9/13370/1560/95 και Υ.Α. Φ.6.9/25068/1183/96, Π.Δ. 305/96 (αρθ. 12, παραρτ.ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ, παρ.11), Κ.Υ.Α. 3329/89 και η τροπ. αυτής : Υ.Α. Φ.28/18787/1032/00, Π.Δ. 455/95 και η τροπ. αυτού Π.Δ. 2/06, Π.Δ. 212/06, Υ.Α. 21017/84/09.

5.2 Εκσκαφές (θεμελίων, τάφρων, φρεάτων, κλπ), Αντιστηρίξεις.

Ν.495/76, Π.Δ.413/77, Π.Δ.1073/81 (αρθ.2-17, 40-42), Υ.Α. αρθ. 3046/304/89 (αρθ.8-ασφάλεια και αντοχή κτιρίων, παρ.4), Κ.Υ.Α. 3329/89 και η τροπ. αυτής : Υ.Α. Φ.28/18787/1032/00, Ν. 2168/93, Π.Δ. 396/94 (αρθ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), Υ.Α. 3009/2/21-γ/94, Υ.Α. 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής : Υ.Α. Φ.6.9/13370/1560/95 και Υ.Α. Φ.6.9/25068/1183/96, Π.Δ.455/95 και η τροπ. αυτού : Π.Δ.2/06, Π.Δ.305/96 (αρθ. 12, παραρτ. ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ. 10).

5.3 Ικρίωματα και κλίμακες, Οδοί κυκλοφορίας – ζώνες κινδύνου, Εργασίες σε ύψος, Εργασίες σε στέγες.

Π.Δ.778/80, Π.Δ.1073/81 (αρθ.34-44), Ν.1430/84 (αρθ. 7-10), Κ.Υ.Α. 16440/Φ.10.4/445/93, Π.Δ.396/94 (αρθ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), Π.Δ. 155/04, Π.Δ.305/96 (αρθ. 12, παραρτ.ΙV μέρος Α παρ.1, 10 και μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.4-6,14).

5.4 Εργασίες συγκόλλησης, οξυγονοκοπής & λοιπές θερμές εργασίες.

Π.Δ.95/78, Π.Δ.1073/81 (αρθ.96, 99, 104, 105), Π.Δ. 70/90 (αρθ.15), Π.Δ. 396/94 (αρθ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), Πυροσβεστική Διάταξη 7 Απόφ.7568 Φ.700.1/96, Κ.Υ.Α. αρ.οικ.16289/330/99.

- 5.5 **Κατασκευή δομικών έργων (κτίρια, γέφυρες, τοίχοι αντιστήριξης, δεξαμενές, κ.λ.π.).**
Π.Δ.778/80, Π.Δ.1073/81 (αρθ.26- 33, αρ.98), Υ.Α. 3046/304/89, Π.Δ.396/94 (αρθ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), Π.Δ.305/96 (αρθ.12 παραρτ. ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ. 12).
- 5.6 **Προετοιμασία και διάνοιξη σηράγγων και λοιπών υπογείων έργων.**
(Σήραγγες κυκλοφορίας οχημάτων, αρδευτικές σήραγγες, υπόγειοι σταθμοί παραγωγής ενέργειας και εργασίες που εκτελούνται στα υπόγεια στεγασμένα τμήματα των οικοδομικών ή άλλης φύσης έργων και σε στάθμη χαμηλότερη των 6.00 μ. κάτω από την επιφάνεια της γης.)
Ν.495/76, Π.Δ.413/77, Π.Δ.225/89, Κ.Υ.Α. 3329/89 και η τροπ. αυτής : Υ.Α. Φ.28/18787/1032/00, Ν.2168/93, Π.Δ.396/94 (αρθ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), Υ.Α. 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής : Υ.Α. Φ.6.9/13370/1560/95 και Υ.Α. Φ6.9/25068/1183/96, Υ.Α. 3009/2/21-γ/94, Π.Δ.455/95 και η τροπ. αυτού : Π.Δ.2/06, Π.Δ.305/96 (αρθ.12 παραρτ. ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.10).
- 5.7 **Καταδυτικές εργασίες σε Λιμενικά έργα.**
(Υποθαλάσσιες εκσκαφές, διαμόρφωση πυθμένα θαλάσσης, κατασκευή προβλήτας κλπ με χρήση πλωτών ναυπηγημάτων και καταδυτικού συνεργείου.)
Π.Δ.1073/81 (αρθ.100), Ν.1430/84 (αρθ.17), Π.Δ.396/94 (αρθ.9 παρ.4 παραρτ.ΙΙΙ), Υ.Α. 3131.1/20/95/95, Π.Δ.305/96 (αρθ.12, παραρτ.ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.8.3 και παρ.13).
6. **Ακολουθεί κατάλογος με τα νομοθετήματα και τις κανονιστικές διατάξεις που περιλαμβάνουν τα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο.**

<p>ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ: «ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ»</p>

<u>Α. ΝΟΜΟΙ</u> Ν. 495/76 Ν. 1396/83 Ν. 1430/84 Ν. 2168/93 Ν. 2696/99 Ν. 3542/07 Ν. 3669/08 Ν. 3850/10 Ν. 4030/12 Ν. 4412/16	Φ.Ε.Κ. 337/Α/76 Φ.Ε.Κ. 126/Α/83 Φ.Ε.Κ. 49/Α/84 Φ.Ε.Κ. 147/Α/93 Φ.Ε.Κ. 57/Α/99 Φ.Ε.Κ. 50/Α/07 Φ.Ε.Κ. 116/Α/08 Φ.Ε.Κ. 84/Α/10 Φ.Ε.Κ. 249/Α/12 Φ.Ε.Κ. 147/Α/16	<u>Γ. ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ</u> Υ.Α. 130646/84 Κ.Υ.Α. 3329/89 Κ.Υ.Α. 8243/1113/91 Κ.Υ.Α. αρ.οικ.Β.4373/1205/93 Κ.Υ.Α. 16440/Φ.10.4/445/93 Κ.Υ.Α. αρ. 8881/94 Υ.Α. αρ.οικ. 31245/93 Υ.Α. 3009/2/21-γ/94 Υ.Α. 2254/230/Φ.6.9/94 Υ.Α. 3131.1/20/95/95 Υ.Α. Φ.6.9/13370/1560/95 Υ.Α. Φ.6.9/25068/1183/96 Υ.Α. αρ.οικ.Β.5261/190/97 Κ.Υ.Α. αρ.οικ.16289/330/99 Κ.Υ.Α. αρ.οικ.15085/593/03 Κ.Υ.Α. αρ. Δ13ε/4800/03 Κ.Υ.Α. αρ.6952/11 Υ.Α. 3046/304/89 Υ.Α. Φ.28/18787/1032/00 Υ.Α. αρ. οικ. 433/2000 Υ.Α. ΔΕΕΠΠ/οικ/85/01 Υ.Α. ΔΙΠΑΔ/οικ/177/01 Υ.Α. ΔΙΠΑΔ/οικ/889/02 Υ.Α. ΔΜΕΟ/Ο/613/11 Υ.Α. 21017/84/09 Πυροσβεστική διάταξη 7, Απόφ. 7568.Φ.700.1/96	Φ.Ε.Κ. 154/Β/84 Φ.Ε.Κ. 132/Β/89 Φ.Ε.Κ. 138/Β/91 Φ.Ε.Κ. 187/Β/93 Φ.Ε.Κ. 765/Β/93 Φ.Ε.Κ. 450/Β/94 Φ.Ε.Κ. 451/Β/93 Φ.Ε.Κ. 301/Β/94 Φ.Ε.Κ. 73/Β/94 Φ.Ε.Κ. 978/Β/95 Φ.Ε.Κ. 677/Β/95 Φ.Ε.Κ. 1035/Β/96 Φ.Ε.Κ. 113/Β/97 Φ.Ε.Κ. 987/Β/99 Φ.Ε.Κ. 1186/Β/03 Φ.Ε.Κ. 708/Β/03 Φ.Ε.Κ. 420/Β/11 Φ.Ε.Κ. 59/Δ/89 Φ.Ε.Κ. 1035/Β/00 Φ.Ε.Κ. 1176/Β/00 Φ.Ε.Κ. 686/Β/01 Φ.Ε.Κ. 266/Β/01 Φ.Ε.Κ. 16/Β/03 Φ.Ε.Κ. 905/Β/11 Φ.Ε.Κ. 1287/Β/09 Φ.Ε.Κ. 155/Β/96
<u>Β. ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ</u> Π. Δ. 413/77 Π. Δ. 95/78 Π. Δ. 216/78 Π. Δ. 778/80 Π. Δ. 1073/81 Π. Δ. 225/89 Π. Δ. 31/90 Π. Δ. 70/90 Π. Δ. 85/91 Π. Δ. 499/91 Π. Δ. 395/94 Π. Δ. 396/94 Π. Δ. 397/94 Π. Δ. 105/95 Π. Δ. 455/95 Π. Δ. 305/96 Π. Δ. 89/99 Π. Δ. 304/00 Π. Δ. 155/04 Π. Δ. 176/05 Π. Δ. 149/06 Π. Δ. 2/06 Π. Δ. 212/06 Π. Δ. 82/10 Π. Δ. 57/10	Φ.Ε.Κ. 128/Α/77 Φ.Ε.Κ. 20/Α/78 Φ.Ε.Κ. 47/Α/78 Φ.Ε.Κ. 193/Α/80 Φ.Ε.Κ. 260/Α/81 Φ.Ε.Κ. 106/Α/89 Φ.Ε.Κ. 31/Α/90 Φ.Ε.Κ. 31/Α/90 Φ.Ε.Κ. 38/Α/91 Φ.Ε.Κ. 180/Α/91 Φ.Ε.Κ. 220/Α/94 Φ.Ε.Κ. 220/Α/94 Φ.Ε.Κ. 221/Α/94 Φ.Ε.Κ. 67/Α/95 Φ.Ε.Κ. 268/Α/95 Φ.Ε.Κ. 212/Α/96 Φ.Ε.Κ. 94/Α/99 Φ.Ε.Κ. 241/Α/00 Φ.Ε.Κ. 121/Α/04 Φ.Ε.Κ. 227/Α/05 Φ.Ε.Κ. 159/Α/06 Φ.Ε.Κ. 268/Α/06 Φ.Ε.Κ. 212/Α/06 Φ.Ε.Κ. 145/Α/10 Φ.Ε.Κ. 97/Α/10	<u>Δ. ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ</u> ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 27/03 ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 6/08 ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ Σ.Ε.Π.Ε	ΑΡ.ΠΡΩΤ.ΔΕΕΠ Π/208/12-9-03 ΑΡ.ΠΡΩΤ.ΔΙΠΑΔ/ οικ/215/31-3-08 ΑΡ.ΠΡ. 10201/12 ΑΔΑ:Β4Λ1Λ-ΚΦΖ

Επί πλέον διευκρινίζεται ότι πριν από την έναρξη λειτουργίας του Εργοταξίου ο Ανάδοχος μεριμνά στην προθεσμία του άρθρου 12 της παρούσας συγγραφής υποχρεώσεων για την επικαιροποίηση του Φάκελου Ασφάλειας και Υγείας (Φ.Α.Υ.) και του Σχεδίου Ασφαλείας και Υγείας (Σ.Α.Υ.) όπως επιτάσσει το άρθρο 3 του Π.Δ.305/1996 (ΦΕΚ 212/Τεύχος Α'/29-08-1996), τα οποία ύστερα από την θεώρηση από την αρμόδια επιθεώρηση εργασίας θα υποβάλει στη Διευθύνουσα του έργου Υπηρεσία και στην συνέχεια αναπροσαρμόζονται σε συνάρτηση με την εξέλιξη των εργασιών.

Ο Ανάδοχος μεριμνά για προσκόμιση του αναπροσαρμοσμένου τελικού Φ.Α.Υ. πριν την προσωρινή και οριστική παραλαβή, η ύπαρξη του οποίου μνημονεύεται στα σχετικά πρωτόκολλα παραλαβής και παραδίδεται στον επιβλέποντα του έργου ο οποίος το εντάσσει στον Φάκελο του Έργου που διατηρείται στην Διευθύνουσα Υπηρεσία του έργου. Πάντα σε περίπτωση ατυχημάτων ευθύνεται ο ίδιος ο Ανάδοχος καθ' ολοκληρίαν και όχι ο εργοδότης ή ο Επιβλέπων Μηχανικός. Ακόμη ο Ανάδοχος ευθύνεται μόνον αυτός για κάθε ζημία στο προσωπικό του και σε τρίτους εξαιτίας του έργου και γενικά ισχύει ο Ν.4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Φ.Ε.Κ. 147/Τεύχος Α'/08-08-2016).

Ο συντονιστής ασφάλειας και υγείας του έργου υποχρεούται να κάνει την αναθεώρηση του Σχεδίου και του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας της Μελέτης, να παρακολουθεί τις εργασίες όσον αφορά θέματα Α.Υ.Ε. και να συντάξει τον τελικό Φ.Α.Υ..

Το Σ.Α.Υ. αναπροσαρμόζεται σε συνάρτηση με την εξέλιξη των εργασιών, στο δε Φ.Α.Υ. εμπεριέχονται οι ενδεχόμενες τροποποιήσεις που έχουν επέλθει. Συνεπώς ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας συμπληρώνεται σταδιακά και παραδίδεται με την ολοκλήρωση του Έργου στον Κύριο του Έργου ενημερωμένος ώστε να περιέχει τα πραγματικά στοιχεία του έργου, έτσι όπως αυτό κατασκευάστηκε.

Σε περίπτωση που δεν έχει παραδοθεί από την Υπηρεσία Σ.Α.Υ. και Φ.Α.Υ. στον Ανάδοχο μαζί με την τεχνική μελέτη, αυτός υποχρεούται στη σύνταξή των αδαπάνως για το Δημόσιο.

Το Σ.Α.Υ. πρέπει να περιέχει τα εξής:

1. Γενικά

- είδος έργου και χρήση αυτού
- σύντομη περιγραφή του έργου

- ακριβής διεύθυνση του έργου
 - στοιχεία του κυρίου του έργου
 - στοιχεία του υπόχρεου για την εκπόνηση του Σ.Α.Υ..
2. Πληροφορίες για υπάρχοντα δίκτυα υπηρεσιών κοινής ωφελείας.
 3. Στοιχεία για την προσπέλαση στο εργοτάξιο και την ασφαλή πρόσβαση στις θέσεις εργασίας.
 4. Ρύθμιση της κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων εντός και πέριξ του εργοταξίου.
 5. Καθορισμό των χώρων αποθήκευσης υλικών και τρόπου αποκομιδής ακρήστων.
 6. Συνθήκες αποκομιδής επικινδύνων υλικών.
 7. Διευθέτηση χώρων υγιεινής, εστίασης και Α' βοηθειών.
 8. Μελέτες κατασκευής ικριωμάτων που δεν περιγράφονται στις ισχύουσες διατάξεις π.χ. ειδικοί τύποι ικριωμάτων, αντιστηρίξεις μεγάλων ορυγμάτων, ή επιχωμάτων κ.λ.π. και διατάξεις για πρόσδεση κατά την εργασία σε ύψος.
 9. Καταγραφή σε πίνακα των φάσεων και αποφάσεων εργασιών του έργου, σύμφωνα με το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του έργου.
 10. Την καταγραφή σε πίνακα των κινδύνων, των πηγών κινδύνων και της εκτίμησης επικινδυνότητας κάθε φάσης και απόφασης του έργου με κλιμάκωση της εκτίμησης επικινδυνότητας π.χ.

X = Χαμηλή εκτίμηση κινδύνου

M = Μέτρια εκτίμηση κινδύνου

Y = Υψηλή εκτίμηση κινδύνου

Σε περίπτωση ταυτόχρονης εκτέλεσης φάσεων εργασιών θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι επιπλέον απορρέοντες κίνδυνοι.

11. Εναλλακτικές μέθοδοι εργασίας για κινδύνους που δεν μπορούν να αποφευχθούν.
12. Για τον εναπομένοντα εργασιακό κίνδυνο θα πρέπει να αναφέρονται συγκεκριμένα μέτρα για την πρόληψή του, καθώς και ειδικά μέτρα για εργασίες που ενέχουν ειδικούς κινδύνους. (Παράρτημα II του άρθρου 12 του Π.Δ.305/96).

Ο Φ.Α.Υ. πρέπει να περιέχει τα εξής:

1. Γενικά:
 - είδος έργου και χρήση αυτού
 - ακριβή διεύθυνση του έργου
 - αριθμό αδείας
 - στοιχεία του κυρίου του έργου
 - στοιχεία του συντονιστή ασφάλειας και υγείας που θα συντάξει τον Φ.Α.Υ.
2. Στοιχεία από το μητρώο του έργου:
 - τεχνική περιγραφή του έργου
 - παραδοχές μελέτης
 - τα σχέδια "όπως κατασκευάστηκε".
3. Οδηγίες και χρήσιμα στοιχεία σε θέματα ασφάλειας και υγείας, τα οποία θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τις ενδεχόμενες μεταγενέστερες εργασίες καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του έργου, π.χ. εργασίες συντήρησης, μετατροπής, καθαρισμού κ.λ.π. Ενδεικτικά οι οδηγίες και τα στοιχεία αυτά αναφέρονται στον ασφαλή τρόπο εκτέλεσης των διαφόρων εργασιών, στην αποφυγή κινδύνων από τα διάφορα δίκτυα (ύδρευσης, ηλεκτροδότησης, αερίων, ατμού, κ.λ.π.) στην πυρασφάλεια κ.λ.π.
4. Εγχειρίδιο Λειτουργίας και Συντήρησης του έργου.
Το ανωτέρω περιλαμβάνει :
 - Τον Κανονισμό λειτουργίας του έργου π.χ. όλα τα στοιχεία που θα αφορούν τη χρήση του έργου από τους χρήστες, βασικά ενημερωτικά φυλλάδια κατάλληλα και επαρκή, που θα διανεμηθούν στους χρήστες ώστε κάθε χρήστης να γνωρίζει πως θα χρησιμοποιήσει το έργο και τι θα κάνει σε περίπτωση έκτακτων γεγονότων.

Κατά την εκτέλεση του έργου, το Σ.Α.Υ. και ο Φ.Α.Υ. τηρούνται στο εργοτάξιο με ευθύνη του αναδόχου και είναι στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία υποχρεούται να παρακολουθεί την ύπαρξη και εφαρμογή των Σ.Α.Υ., Φ.Α.Υ..

Μετά την αποπεράτωση του έργου ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας συνοδεύει το έργο καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του και φυλάσσεται με ευθύνη του Κύριου του Έργου.

Όλες οι δαπάνες που συνεπάγονται τα παραπάνω, αφορούν στην οργάνωση του εργοταξίου και απαιτούνται από το νόμο, βαρύνουν τον Ανάδοχο και θα πρέπει να έχουν συνυπολογιστεί από αυτόν κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς του.

Άρθρον 11° - Ποιότητα υλικών - Έλεγχος υλικών - Δείγματα

Τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν στο έργο, πρέπει να είναι αρίστης ποιότητας και να τυγχάνουν της εγκρίσεως της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας, σύμφωνα με το άρθρο 159 του Ν.4412/16 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (ΦΕΚ 147/Τεύχος Α'/08-08-2016) και να πληρούν τους όρους των αντίστοιχων τεχνικών προδιαγραφών ενώ η διευθύνουσα υπηρεσία, έχει το δικαίωμα να απαγορεύσει την χρήση κάθε εργαλείου ή μηχανήματος, που θεωρεί ακατάλληλο, ή δεν παρέχει ασφάλεια στις εργασίες και στο προσωπικό.

Επίσης έχει το δικαίωμα να διατάσσει την απομάκρυνση προσωπικού που θα κρίνει ως ακατάλληλο για το έργο. Εάν απαιτηθούν για το έργο υλικά δανείων, αυτά θα ληφθούν με φροντίδα και δαπάνη του αναδόχου, είτε με μίσθωση, είτε με αγορά των καταλλήλων θέσεων οιωνδήποτε δανειοθαλάμων. Οι θέσεις αυτές πρέπει πάντως να είναι της εγκρίσεως της Επιβλέψεως.

Επίσης μπορεί να γίνει χρήση και άλλων πηγών (προϊόντων εκσκαφών γαιοημιβραχωδών κ.λ.π.), εφ' όσον πληρούν τις απαιτήσεις

των σχετικών Ε.Τ.Ε.Π..

Για την λήψη των απαιτούμενων για την εκτέλεση του έργου υλικών λατομείου γενικά (ασβεστολιθικής προελεύσεως) ή ορυχείου κ.λ.π., η υπηρεσία δεν θα παραδώσει στον ανάδοχο κανένα λατομείο ή ορυχείο. Ο ανάδοχος θα μεριμνήσει για την εξεύρεση των καταλλήλων πηγών λήψεως υλικών, είτε με μίσθωση, είτε με αγορά των καταλλήλων θέσεων, ή ακόμη με προμήθεια από τις ήδη λειτουργούσες ιδιωτικές επιχειρήσεις λατομείων. Για την περίπτωση αυτή καμία υποχρέωση δεν αναλαμβάνει η Υπηρεσία προς απαλλοτρίωση εκτάσεων καταλλήλων για παραγωγή υλικών προς χρήση από τον ανάδοχο. Συνεπώς οι τιμές προσφοράς του για την κατασκευή του έργου, περιλαμβάνουν όλες τις από οποιοδήποτε λόγο απαιτούμενες πρόσθετες δαπάνες για την προμήθεια από ιδιωτικά λατομεία των αναγκαίων αργών υλικών ή για την μίσθωση ή αγορά εκτάσεων προς παραγωγή αυτών.

Επίσης στις τιμές της προσφοράς του περιλαμβάνονται οι δαπάνες κατασκευής και συντηρήσεως των αναγκαίων οδών προσπελάσεως, μεταφορών των υλικών από οποιαδήποτε πηγή κι αν παρθούν κ.λ.π., χωρίς να αναγνωρίζεται καμία αξίωση του αναδόχου για πληρωμή άλλης αποζημιώσεως, λόγω προσθέτων τυχόν μεταφορών ή δυσμενών συνθηκών μισθώσεως, αγοράς βραχυδών θέσεων ή λατομείων, αποκαλύψεως και δημιουργίας ή εκμεταλλεύσεως και αποδόσεως αυτών κ.λ.π..

Όλα τα κάθε είδους υλικά που θα χρησιμοποιηθούν για την εκτέλεση των εργασιών, πρέπει να **υπόκεινται με μέριμνα και δαπάνες του αναδόχου σε εργαστηριακό έλεγχο**, για να πιστοποιηθεί ότι είναι σύμφωνα προς τις απαιτήσεις των τευχών και σχεδίων της παρούσας μελέτης και συμβατά προς τις Ε.Τ.Ε.Π., όσον αφορά στις φυσικές και χημικές τους ιδιότητες. Ο ανάδοχος φέρει αμέριμνα την ευθύνη για την άριστη ποιότητα και το σύμφωνο προς τις Προδιαγραφές (σκληρότητα, κοκκομετρική διαβάθμιση, πλαστικότητα, υδροφιλία κ.λ.π.), των κάθε είδους αδρανών υλικών που ενσωματώνονται στο έργο γιατί εξυπακούεται, ότι με την υπογραφή της σύμβασής του, ανέλαβε την υποχρέωση και την ευθύνη της έντεχνης εκτέλεσης των εργασιών με δόκιμα υλικά. Συνεπώς, εάν μερικές πηγές υλικών που θα ενσωματωθούν στο έργο είναι, ή αποβούν στην πορεία ακατάλληλες για την παροχή δοκιμών υλικών, ο ανάδοχος μόνος του, παρακολουθώντας αυτό, πρέπει να αναζητήσει άλλες κατάλληλες πηγές, γιατί θεωρείται ότι αυτό αποτελεί συμβατική υποχρέωσή του και ανάγεται στην αποκλειστική ευθύνη του.

Ο ανάδοχος υποχρεούται με δική του φροντίδα, ευθύνη και δαπάνη, στην εξεύρεση των καταλλήλων θέσεων και εκτάσεων προς αποθήκευση των κάθε είδους υλικών που απαιτούνται για την κατασκευή του έργου.

Εάν οι συνθήκες του έργου, ή ο κίνδυνος των ζημιών σ' αυτό δεν επιτρέπουν, κατά την απόλυτη κρίση της Επιβλέψεως, την απόθεση υλικών πάνω στην οδό, τότε θα αποτίθενται μόνο τα υλικά εργασίας μιας ημέρας, χωρίς δικαίωμα του αναδόχου για αποζημίωση, λόγω προσθέτων ή πλαγίων μεταφορών, φορτοεκφορτώσεων κ.λ.π., επειδή αυτές περιλαμβάνονται στις τιμές μονάδος των εργασιών.

Για την εκτέλεση των εργασιών, για τις δειγματοληψίες και για τον έλεγχο των κάθε είδους χρησιμοποιούμενων στο έργο υλικών, ισχύουν γενικά και κατά περίπτωση κατ' αρχήν οι Ελληνικές Τεχνικές Προδιαγραφές (Ε.Τ.Ε.Π.) του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Στα πεδία που δεν καλύπτονται από τις παραπάνω Προδιαγραφές και Κανονισμούς της Υπηρεσίας, θα ισχύουν για μεν τις κατασκευές οι Πρότυπες Προδιαγραφές των U.S.A. "DEPARTMENT OF TRANSPORTATION FEDERAL FOR CONSTRUCTION OF ROADS AND BRIDGES ON FEDERAL HIGHWAY PROJECTS- F.P. 69/1969", για δε τις δειγματοληψίες και τους ελέγχους των υλικών, θα ισχύουν οι Προδιαγραφές και οι μέθοδοι δειγματοληψίας και ελέγχου της AMERICAN ASSOCIATION OF STATE HIGHWAY (A.A.S.H.O.) και συμπληρωματικά οι μέθοδοι της AMERICAN SOCIETY FOR TESTING AND MATERIALS (A.S.T.M.).

Στους αυτούς κανονισμούς και όρους υπόκεινται και οι εκτελούμενες εργασίες, προς διαπίστωση της εκτελέσεώς τους σύμφωνα με τις Προδιαγραφές.

Η υπηρεσία έχει το δικαίωμα, σε κάθε στιγμή, της δειγματοληψίας και ελέγχου της ποιότητας των υλικών και εργασιών, κατόπιν λήψεως δειγμάτων και αποστολής αυτών στα εργαστήρια της Γενικής Γραμματείας Υποδομών ή Πολυτεχνικών Σχολών ή άλλο αναγνωρισμένο εργαστήριο, με δαπάνη του αναδόχου. Ο αριθμός των απαιτούμενων δειγμάτων ορίζεται από τις ισχύουσες Ε.Τ.Ε.Π. και βέβαια από την Επιβλέπουσα Υπηρεσία γι' αυτό και ο Ανάδοχος εντός **είκοσι (20) ημερών** από την σύναψη της σύμβασης και αμέσως μόλις εγκατασταθεί θα υποβάλλει στην Διευθύνουσα Υπηρεσία κατάλογο εργαστηρίων, κρατικών ή εξουσιοδοτημένων ιδιωτικών, με πίνακα των δοκιμών (που προβλέπονται στα άρθρα των συμβατικών τευχών) που θα εκτελεί έκαστο εξ αυτών, με δικές του δαπάνες.

Για έργα υδρεύσεως το υποχρεωτικό πλάτος των τάφρων τοποθετήσεως σωλήνων, δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 0,60 Μ. για σωλήνες διαμέτρου Φ 60 έως Φ 160, τα 0,70 Μ. για σωλήνες διαμέτρου Φ 200 έως Φ 250, και τα 0,80 Μ. για σωλήνες διαμέτρου Φ 300. Σε περίπτωση τοποθετήσεως δύο ή περισσότερων αγωγών στην ίδια τάφρο, το πλάτος της τάφρου θα καθορίζεται από την υπηρεσία επιβλέψεως. Για την προμήθεια των σωλήνων ισχύει η Εγκύκλιος υπ' αριθμόν 12711/850/24-5-88 ΥΒΕΤ, όπως αυτή ισχύει κάθε φορά.

Επίσης στα έργα ύδρευσης, μετά τη μερική επίχωση και στερέωση της σωληνώσεως, θα γίνεται δοκιμή λειτουργίας της σωληνώσεως, υπό πίεση, κατά τμήματα 300 – 500 Μ. Η πίεση δοκιμής πρέπει να είναι κατά 50% μεγαλύτερη από την πίεση λειτουργίας. Η ολική επίχωση των τάφρων θα γίνεται μετά την παρακολούθηση της δοκιμής από εκπρόσωπο της υπηρεσίας και σύνταξη σχετικού πρωτοκόλλου.

Προκειμένου να εκτελεσθούν χωματοургικές εργασίες δια χειρών ή μηχανημάτων, θα εφαρμόζεται τιμή βάσει των εγκεκριμένων Αναλύσεων Τιμών. Αν όμως η ολική δαπάνη αυτού του είδους των εργασιών, υπολογιζόμενη διά χειρών, δεν υπερβαίνει τα **90 €**, τότε θα εφαρμόζεται τιμή διά χειρών άσχετα από τον τρόπο που θα εκτελεσθούν.

Σε έργα οδοστρωσίας και ασφατικών, οι στρώσεις οδοστρωσίας και του ασφατικού τάπητα θα κατασκευάζονται σύμφωνα με τις Τεχνικές Προδιαγραφές και τις αναλύσεις των οικείων άρθρων του Τιμολογίου, όσον αφορά τα υλικά, τα πάχη στρώσεων, και το βαθμό συμπυκνώσεώς τους. Ο ανάδοχος πρέπει, κατά την εκτέλεση των εκσκαφών, να λάβει τα απαραίτητα μέτρα, ώστε η επιφάνεια της σκάφης, μετά την ενδεχομένη εκ της κυλινδρώσεως αυτής συμπίεση, να εμφανισθεί στην κατάλληλη υψομετρική θέση και με το κατάλληλο γεωμετρικό σχήμα, ώστε μετά την κατασκευή των στρώσεων οδοστρωσίας και ασφατοτάπητα, η άνω επιφάνεια του οδοστρώματος να βρεθεί στην προβλεπόμενη από τα σχέδια υψομετρική θέση. Τυχόν εκσκαφές μεγαλύτερες των απαιτούμενων δεν

θα πιστοποιηθούν και ο ανάδοχος υποχρεούται να συμπληρώσει το απαιτούμενο μέχρι την προβλεπόμενη στάθμη ύψος με υγιές αδρανές υλικό κατάλληλα συμπακνωμένο.

Επίσης στα έργα οδοποιίας, η ανώτατη επιφάνεια του κατασκευασθέντος οδοστρώματος, δέον να ανταποκρίνεται πλήρως προς το γεωμετρικό σχήμα της διατομής. Η υπηρεσία, κατά την απόλυτη κρίση της, δύναται να διεξαγάγει εργαστηριακό έλεγχο της συμπακνώσεως των στρώσεων οδοστρώσεως για την εξακρίβωση του επιδιωκόμενου βαθμού συμπακνώσεως, με δαπάνες του αναδόχου. Μετά το πέρας της κατασκευής κάθε στρώσης οδοστρώσεως, ο ανάδοχος πρέπει να ειδοποιήσει την Επιβλέπουσα Υπηρεσία, η οποία - παρουσία του- θα προβεί στον έλεγχο του συμβατικού πάχους της στρώσης δια διανοίξεως οπών (καρότων).

Σε περίπτωση διαφωνίας για τη συμπύκνωση και το πάχος, τελικώς θα αποφαινεται το εργαστήριο της Γενικής Γραμματείας Υποδομών ή Πολυτεχνικών Σχολών ή άλλο αναγνωρισμένο εργαστήριο. Ο αριθμός των δειγμάτων ορίζεται από τις Ε.Τ.Ε.Π., οι θέσεις αυτών θα είναι της εκλογής του Επιβλέποντος, ο δε μέσος όρος των μετρηθησομένων παχών πρέπει να είναι τουλάχιστον ίσος προς το προβλεπόμενο πάχος από τα συμβατικά τεύχη της μελέτης, ενώ κάθε δείγμα δεν πρέπει να υπολείπεται ως προς το πάχος του συμβατικού, περισσότερο απ' όσον επιτρέπει η οικεία Ε.Τ.Ε.Π.. Για μεγαλύτερες αποκλίσεις, η Υπηρεσία δύναται να περικόψει την τιμή ή να επιβάλει την ανακατασκευή της στρώσεως. Ως μέσο πάχος της στρώσεως σε κάθε διατομή θα λαμβάνεται - κατά τα ισχύοντα στην οικεία Ε.Τ.Ε.Π. - το μικρότερο από τα πάχη των τριών δειγμάτων της διατομής (στον άξονα και στα δύο άκρα του οδοστρώματος) και για την πιστοποίησή του θα συντάσσεται το οικείο Πρωτόκολλο Παραλαβής Αφανών Εργασιών στο οποίο θα αναφέρεται το κατά τα ανωτέρω μέσο πάχος. Εάν το ούτω μετρηθέν μέσο πάχος είναι μεγαλύτερο του συμβατικού, το επί πλέον δεν λαμβάνεται υπ' όψιν στην καταμέτρηση και πληρωμή.

Οι μετρήσεις για εξακρίβωση του μέσου πάχους δύνανται κατά την κρίση του Επιβλέποντος να επαναληφθούν, μετά την αποπεράτωση της κατασκευής του οδοστρώματος υπό Εργαστηρίου του Υπουργείου Δημοσίων Έργων με δαπάνες του αναδόχου δια λήψεως δοκιμών (καρότων), στα οποία θα εμφανίζονται τα συμπακνωμένα πάχη και των στρώσεων οδοστρώσεως. Κατά τη δειγματοληψία αυτή, η Επιβλέπουσα Υπηρεσία, εφ' όσον κρίνει σκόπιμο, δύναται να ζητήσει και εργαστηριακό έλεγχο της ποιότητας των υλικών και της εργασίας συμπακνώσεως για να βεβαιωθεί ότι τόσον τα χρησιμοποιηθέντα υλικά, όσον και η κατασκευή ανταποκρίνονται προς τις συμβατικές υποχρεώσεις του αναδόχου και τις Τεχνικές Προδιαγραφές του Υπουργείου Δημοσίων Έργων και τις σχετικές σε ισχύ εγκυκλίους του Υπουργείου Εσωτερικών.

Σημειωτέον ότι δεν θα γίνονται εργασίες ασφαλτόστρωσης υπό βροχή ή με θερμοκρασία περιβάλλοντος μικρότερη των 10°C.

Άρθρο 12° – Χρονοδιάγραμμα έργου – Πρόγραμμα ποιότητας έργου – Ημερολόγιο έργου

Ο ανάδοχος υποχρεούται, μέσα σε προθεσμία από **δεκαπέντε (15) ημερών** έως **τριάντα (30) ημερών** από την υπογραφή της σύμβασης, να συντάξει και να υποβάλλει στην Διευθύνουσα Υπηρεσία αφενός Φάκελο Ασφάλειας και Υγείας (Φ.Α.Υ.) και Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (Σ.Α.Υ.) σύμφωνα με το άρθρο 10 της παρούσας συγγραφής υποχρεώσεων και αφετέρου για έγκριση Χρονοδιάγραμμα Κατασκευής του έργου, σύμφωνα με το άρθρο 145 του Ν.4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Φ.Ε.Κ. 147/Τεύχος Α'/08-08-2016).

Επίσης, ο ανάδοχος υποχρεούται, σε προθεσμία **ενός (1) μηνός** από την υπογραφή της σύμβασης, να συντάξει και να υποβάλλει για έγκριση στην Διευθύνουσα Υπηρεσία :

α) Προμετρητικά στοιχεία του έργου.

β) Οργανόγραμμα του εργοταξίου του, εφόσον ζητηθεί, σύμφωνα με το άρθρο 145 του Ν.4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Φ.Ε.Κ. 147/Τεύχος Α'/08-08-2016) μαζί με την δήλωση ανάληψης καθηκόντων του προϊσταμένου του εργοταξιακού γραφείου.

γ) Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου (Π.Π.Ε.), εφ' όσον ο προϋπολογισμός δημοπράτησης του έργου υπερβαίνει το ποσό 1.500.000,00 Ευρώ (χωρίς Φ.Π.Α.), σύμφωνα με τις διατάξεις των αποφάσεων ΔΕΕΠ/οικ.502/13-10-2000, ΔΙΠΑΔ/οικ.611/24-07-2001 και ΔΙΠΑΔ/οικ.501/01-07-2003 του Υφυπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. καθώς και το άρθρο 158 του Ν.4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Φ.Ε.Κ. 147/Τεύχος Α'/08-08-2016). Σημειώνεται ότι για τα έργα των οποίων ο προϋπολογισμός είναι μικρότερος του 1.500.000,00 Ευρώ (χωρίς Φ.Π.Α.) δεν απαιτείται πρόγραμμα ποιότητας έργου.

Επίσης ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί ημερολόγιο του έργου σύμφωνα με το άρθρο 146 του Ν.4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Φ.Ε.Κ. 147/Τεύχος Α'/08-08-2016) και τις οδηγίες της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας.

Άρθρο 13° - Προσωπικό αναδόχου

Το προσωπικό που θα χρησιμοποιηθεί από τον ανάδοχο για την εκτέλεση του έργου πρέπει να είναι ειδικευμένο και πεπειραμένο για το είδος της εργασίας που θα εκτελέσει και να διαθέτει τις απαραίτητες άδειες. Η επίβλεψη έχει το δικαίωμα να ζητήσει την άμεση απομάκρυνση κάθε εργάτη, τεχνίτη κ.λ.π. εφόσον κατά την κρίση της δεν έχει τα απαιτούμενα επιστημονικά και εμπειρικά προσόντα για τη κανονική εκτέλεση των εργασιών που έχει αναλάβει. Αν ο ανάδοχος αρνηθεί να απομακρύνει ακατάλληλο προσωπικό, διακόπτονται προσωρινά με δική του υπαιτιότητα και επιβάλλονται οι αντίστοιχες ρήτρες του σύμφωνα με το άρθρο 148 του Ν.4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Φ.Ε.Κ. 147/Τεύχος Α'/08-08-2016), για παραβίαση προθεσμιών μέχρι την απομάκρυνση του ακατάλληλου προσωπικού και την επανέναρχη των εργασιών. Ο έλεγχος που ασκείται από τον εργοδότη στο προσωπικό του αναδόχου έχει σκοπό τη διασφάλιση της αποπεράτωσης των κατασκευών κατά τον τελειότερο και ομαλότερο τρόπο και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να ερμηνευθεί ότι καθιστά συμμέτοχο τον εργοδότη σε οποιαδήποτε παράβαση και τις συνέπειες που προέρχονται από τη καταλληλότητα του προσωπικού του αναδόχου.

Άρθρο 14° – Αυξομειώσεις εργασιών – Νέες εργασίες – Κανονισμός τιμών μονάδος νέων εργασιών - Αναθεώρηση

Το έργο εκτελείται σύμφωνα με την σύμβαση και τα τεύχη και τα σχέδια που την συνοδεύουν και για την χρήση τόσο των απροβλέπτων δαπανών (απρόβλεπτα) της σύμβασης όσο και των επί έλασσον δαπανών συντάσσεται Ανακεφαλαιωτικός Πίνακας Εργασιών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 156 του Ν.4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Φ.Ε.Κ. 147/Τεύχος Α'/08-08-2016).

Οι βασικές τιμές των ημερομισθίων, υλικών, μισθωμάτων και μηχανημάτων του έργου αναθεωρούνται ενιαία για όλη τη χώρα κατά ημερολογιακό τρίμηνο (αναθεωρητική περίοδος), με βάση τα στοιχεία και δεδομένα της εικοστής ημέρας του πρώτου μήνα της περιόδου αυτής και ο υπολογισμός της αναθεώρησης της αξίας του έργου γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 153 του Ν.4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Φ.Ε.Κ. 147/Τεύχος Α'/08-08-2016).

Άρθρο 15° – Πιστοποιήσεις - λογαριασμοί

Οι λογαριασμοί συντάσσονται πάντοτε ανακεφαλαιωτικοί και συνοδεύονται από ανακεφαλαιωτικό συνοπτικό πίνακα των εγκεκριμένων επιμετρήσεων εργασιών που εκτελέσθηκαν από την αρχή του έργου, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 152 του Ν.4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Φ.Ε.Κ. 147/Τεύχος Α'/08-08-2016). Κατά την πληρωμή κάθε λογαριασμού ο ανάδοχος πρέπει να προσκομίζει αποδείξεις των υποχρεωτικών καταβολών στα διάφορα Ταμεία καθώς και τις βεβαιώσεις εξοφλήσεως των υποχρεώσεων του για το πιστοποιούμενο ποσό στους ασφαλιστικούς οργανισμούς, ανάλογα με την χρηματοδότηση του έργου.

Άρθρο 16°- Ασφαλιστικές εισφορές – Φορολογική ενημερότητα

Όσον αφορά στην εξόφληση των ασφαλιστικών εισφορών και στην φορολογική ενημερότητα ισχύει οι διατάξεις του Ν.4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Φ.Ε.Κ. 147/Τεύχος Α'/08-08-2016).

Άρθρο 17°- Τεχνικές Προδιαγραφές

Σημειώνεται τέλος ότι για το υπ' όψιν έργο ισχύουν όλες οι εγκεκριμένες Ελληνικές Τεχνικές Προδιαγραφές (Ε.ΤΕ.Π.) όπως αυτές καθορίστηκαν με την υπ. αριθμ. ΔΙΠΑΔ/ΟΙΚ/273/17-07-2012 (Φ.Ε.Κ. 2221/Τεύχος Β'/30-07-2012) του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., του Υπουργείου Εσωτερικών όπως τροποποιήθηκαν, συμπληρώθηκαν και ισχύουν με τις συμπληρωματικές εγκυκλίους σήμερα κατά την δημοπράτηση του έργου και όπου αυτές δεν επαρκούν ισχύουν και εκείνες των Οργανισμών Κοινής Ωφελείας (Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε., ΕΥΔΑΠ, κ.λ.π.).

Άρθρο 18° – Πινακίδα έργου

Εάν το έργο χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ή από συγχρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση προγράμματα, ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος με την εγκατάστασή του στο έργο να αναρτήσει με δικές του δαπάνες σε εμφανή θέση στον τόπο του έργου ενημερωτική πινακίδα με τα στοιχεία του έργου σύμφωνα με τις οδηγίες της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας.

Άρθρο 19° – Ασφάλιση έργου

Ο ανάδοχος οφείλει με μέριμνα και δαπάνη του να ασφαλίσει το έργο, που θα το καλύπτουν τόσο κατά τη διάρκεια της κατασκευής του όσο και κατά τη διάρκεια του χρόνου εγγύησης του, «κατά παντός κινδύνου» συμπεριλαμβανομένης, της αστικής ευθύνης (εργοδοτική και έναντι τρίτων) και νομικής προστασίας σύμφωνα με το άρθρο 144 του Ν.4412/16 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Φ.Ε.Κ. 147/Τεύχος Α'/08-08-2016).

Στο ασφαλιστήριο, ασφαλιζόμενοι θα είναι και η Επιβλέπουσα Υπηρεσία, και το προσωπικό του αναδόχου και οι υπεργολάβοι που θα ορίσει ο Ανάδοχος και θα είναι «αστικής ευθύνης», «κατά παντός κινδύνου» και «νομικής προστασίας».

Ο ανάδοχος οφείλει να υποβάλλει στην Επιβλέπουσα Υπηρεσία αντίγραφο από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια με την έναρξη των εργασιών και το αργότερο εντός **δεκαπέντε (15) ημερών** από την υπογραφή της σύμβασης μαζί με την απόδειξη πληρωμής της προκαταβολής των ασφαλιστρών. Επίσης οφείλει να υποβάλλει στην Υπηρεσία τις εμπρόθεσμες αποδείξεις πληρωμής των ασφαλιστρών.

Κατά τη σύναψη των σχετικών Ασφαλιστηρίων ο Ανάδοχος πρέπει να συμμορφώνεται και να λαμβάνει υπόψη τις διατάξεις των Νόμων, Κανονισμών κ.λ.π. που ισχύουν εκάστοτε και έχουν εφαρμογή στην Ελλάδα.

Ο Ανάδοχος πρέπει να συμμορφώνεται με τους όρους κ.λ.π. των Ασφαλιστηρίων. Οι παρεχόμενες ασφαλιστικές καλύψεις, οι οικονομικοί και ασφαλιστικοί όροι, εξαιρέσεις απαλλαγές κ.λ.π., υπόκεινται σε κάθε περίπτωση στην τελική έγκριση της Υπηρεσίας.

Οι ασφαλίσεις δεν απαλλάσσουν ούτε περιορίζουν κατά κανένα τρόπο τις υποχρεώσεις και ευθύνες του αναδόχου, που απορρέουν από τη σύμβαση, ιδιαίτερα σε ότι αφορά στις προβλεπόμενες από τα σχετικά ασφαλιστήρια συμβόλαια, εξαιρέσεις, εκπτώσεις, προνόμια περιορισμούς κ.λ.π.. Ο ανάδοχος παραμένει αποκλειστικά υπεύθυνος για την αποκατάσταση ζημιών σε πρόσωπα ή και πράγματα, πέραν από τα ποσά κάλυψης των ασφαλιστηρίων.

Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος παραλείψει ή αμελήσει να συμμορφωθεί με τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις του ή οι ασφαλίσεις που θα συνομολογήσει κριθούν ως μη ικανοποιητικές από την Υπηρεσία η τελευταία δικαιούται να συνάψει, στο όνομα και με δαπάνες του Αναδόχου, τα απαιτούμενα συμβόλαια και να παρακρατήσει (εντόκως με το νόμιμο επιτόκιο υπερημερίας) το ποσόν των ασφαλιστρών, είτε από τις οφειλόμενες σε αυτόν πληρωμές είτε με κατάπτωση ανάλογου ποσού από την εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης του αναδόχου.

Επίσης σε περίπτωση που ο Ανάδοχος αμελεί ή δυστροπεί να καταβάλλει στους ασφαλιστές το οφειλόμενο ποσό των ασφαλίσεων, η Υπηρεσία για να αποφύγει ενδεχόμενη ακύρωσή τους, δικαιούται να καταβάλλει τα ασφάλιστρα στους ασφαλιστές για λογαριασμό του αναδόχου και να παρακρατήσει τα αντίστοιχα ποσά ως ανωτέρω.

Η υπηρεσία επίσης επιφυλάσσει του δικαιώματός της να παρακρατεί από οφειλόμενες πληρωμές του αναδόχου κάθε ποσόν που είναι δυνατόν να εισπραχθεί από τους ασφαλιστές λόγω εξαιρέσεων, απαλλαγών κλπ που τυχόν υπάρχουν στους όρους των εν λόγω ασφαλιστηρίων.

Σε περίπτωση που η ασφαλιστική εταιρεία με την οποία ο Ανάδοχος συνολογώρησε τα σχετικά ασφαλιστήρια συμβόλαια, παραλείψει ή αρνηθεί (μερικά ή ολικά) να καταβάλλει αποζημίωση για οποιαδήποτε ζημιά, για οποιοδήποτε λόγο ή αιτία, η υπηρεσία δικαιούται να παρακρατήσει από οποιοδήποτε λογαριασμό του ή εγγυήσή του τα ποσά οποιασδήποτε φύσης που κατά την κρίση της απαιτούνται για την αποκατάσταση της εν λόγω ζημιάς ή βλάβης.

Τα εν λόγω Ασφαλιστήρια δε δύνανται να ακυρωθούν, τροποποιηθούν ή λήξουν χωρίς τη γραπτή με συστημένη επιστολή πριν από τριάντα (30) ημέρες, σχετική ειδοποίηση της Ασφαλιστικής Εταιρείας, τόσο προς τον Ανάδοχο, όσο και προς την Υπηρεσία.

Σημειώνεται ότι για τα έργα των οποίων ο προϋπολογισμός είναι μικρότερος του 500.000,00 Ευρώ (χωρίς Φ.Π.Α.) δεν απαιτείται ασφάλιση του έργου υποχρεωτικά.

Άρθρο 20° – Βεβαίωση περάτωσης εργασιών

Όταν λήξει η προθεσμία περάτωσης του έργου εκδίδεται βεβαίωση περαίωσης εργασιών σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο άρθρο 168 του Ν.4412/16 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Φ.Ε.Κ. 147/Τεύχος Α'/08-08-2016).

Άρθρο 21° – Διοικητική παραλαβή για χρήση

Τα περαιωμένα τμήματα του έργου δύνανται να δοθούν προς χρήση, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο άρθρο 169 του Ν.4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Φ.Ε.Κ. 147/Τεύχος Α'/08-08-2016).

Άρθρο 22° – Προσωρινή - οριστική παραλαβή, χρόνος υποχρεωτικής συντήρησης

Σε ότι αφορά την προσωρινή αλλά και την οριστική παραλαβή του έργου εφαρμόζονται τα όσα ορίζονται στα άρθρα 170 και 172 αντίστοιχα του Ν.4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Φ.Ε.Κ. 147/Τεύχος Α'/08-08-2016).

Άρθρο 23° – Μητρώο έργου (όπως κατασκευάστηκε – as built)

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί αφενώς σχολαστικά λεύκωμα φωτογραφιών των διάφορων κατασκευαστικών σταδίων, ιδιαίτερα όταν πρόκειται για αφανείς εργασίες με ημερομηνίες και ερμηνευτικές λεζάντες ανά φωτογραφία και αφετέρου πλήρες μητρώο με τα τελικά κατασκευαστικά σχέδια (ανεξάρτητα ακόμα και αν αυτά είναι ίδια με εκείνα της εγκεκριμένης μελέτης ή τροποποιημένα σε οποιοδήποτε βαθμό).

Τόσο το λεύκωμα των φωτογραφιών όσο και το μητρώο των “as built” σχεδίων (σε έγγραφη και σε ψηφιακή μορφή) θα αποτελούν το ΤΕΛΙΚΟ ΜΗΤΡΩΟ ΕΡΓΟΥ (as built) που υποχρεούται να παραδίδεται δύο (2) αντίγραφα, σύμφωνα με το άρθρο 170 του Ν.4412/16 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Φ.Ε.Κ. 147/Τεύχος Α'/08-08-2016), στον επιβλέποντα του έργου ο οποίος το εντάσσει στον Φάκελο του Έργου που διατηρείται στην Διευθύνουσα Υπηρεσία του έργου.

Το “Μητρώο Έργου - as built” μαζί με το αναπροσαρμοσμένο τελικό Φ.Α.Υ. αποτελούν υποχρεωτικά στοιχεία για την προσωρινή και οριστική παραλαβή και η ύπαρξη τους μνημονεύεται στα σχετικά πρωτόκολλα παραλαβής.

Άρθρο 24° – Χρόνος εγγυήσεως

Ο χρόνος εγγυήσεως του έργου κατά τον οποίο ο ανάδοχος φέρει τον κίνδυνο του έργου και υποχρεούται για την συντήρηση του έργου, ορίζεται σε **δεκαπέντε (15) ημερολογιακούς μήνες**, σύμφωνα με το άρθρο 171 του Ν.4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Φ.Ε.Κ. 147/Τεύχος Α'/08-08-2016).

Κατά το χρόνο εγγυήσεως και υποχρεωτικής συντήρησης ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να επιθεωρεί τακτικά το έργο, να το διατηρεί σε ικανοποιητική κατάσταση και να αποκαθιστά κάθε βλάβη του.

Άρθρο 25° - Γενική Συγγραφή Υποχρεώσεων

Η Γενική Συγγραφή Υποχρεώσεων είναι η εγκεκριμένη με την Γ.Γ.Δ. 257/679/Φ4/11/29-3-74 (Φ.Ε.Κ. 370/Τεύχος Β'/29-03-1974), όπως βέβαια τροποποιήθηκε, συμπληρώθηκε και ισχύει σήμερα μετά από την ισχύ των διατάξεων του Ν.4412/2016 και του Π.Δ.171/87.

Ναύπακτος 1 /6/2022
Ο ΣΥΝΤΑΞΑΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΑΟΥΡΔΕΚΗΣ
ΠΟΛ. ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΠΕ

Ναύπακτος 1 /6/2022
Η αν. Προϊσταμένη
Τμ. Μελετών & Τεχν. Έργων

ΣΕΡΕΜΕΤΗ ΛΑΜΠΡΙΝΗ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΠΕ

Ναύπακτος 1 /6/2022
Θεωρήθηκε
Η αν. Προϊσταμένη Δ/σης
Τεχνικών Υπηρεσιών

ΣΕΡΕΜΕΤΗ ΛΑΜΠΡΙΝΗ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΠΕ

